

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KONGRESAI



Zuzana Juškevičienė

Amerikos Lietuvių tarybos (ALT) kongresui artėjant, pravartu pažvelgti į šią organizaciją bei anksčiau įvykusius jos kongresus. Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, Amerikos lietuviai veikėjai nedelsdami susitelkė, nežiūrindami politinių ir kitų skirtumų. Jie pradėjo ieškoti būdų Lietuvai vaduoti iš komunistų vergijos. Buvo suformuota Lietuvai gelbėti taryba, kuri vėliau pavadinta Amerikos Lietuvių taryba. Lietuvai gelbėti tarybos delegacijai 1940 m. spalio 15 d. pavyko patekti pas JAV prezidentą *Franklin D. Roosevelt*. Prezidentas užtikrino, kad Lietuva ir vėl bus laisva, kad jos valstybinės funkcijos yra tik laikinai sustabdytos. Tai delegatus nepaprastai pradžugino ir paskatino imtis kovos už Lietuvos laisvę. 1941 m. gegužės mėnesį oficialiai įkurta Amerikos lietuvių taryba, kuri apjungė kelis tūkstančius narių turintį Amerikos lietuvių susivienijimą, draugijas, klubus, periodinę spaudą ir juos visus nukreipė Lietuvos laisvės siekiui. ALT yra Amerikos piliečių politinė organizacija, juridinis asmuo, turintis teisę šia linkme veikti JAV valdžioje. Taryba veikia sąjungoje su estų ir latvių politinėmis atstovybėmis ir drauge sudaro politinį junginį, baltijiečių komitetą (JBANC). Šis susivienijimas yra oficialus Baltijos tautų politinis atstovas, turintis teisę

atstovauti baltijiečius, tariantis su JAV valdžia. Reikalui esant, valdžios atstovai kviečiasi JBANC atstovus ir su jais aptaria Baltijos tautų politikos reikalus. Ir tenka tarti, kad ALT tiesiogiai ir per JBANC gana daug prisidėjo, kad priartintų Lietuvos laisvę.

Amerikos Lietuvių tarybos kongresų paskirtis – peržvelgti JAV ir pasaulinę politiką Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių atžvilgiu, nustatyti veiklos gaires ateičiai.

PIRMASIS ALT kongresas įvyko *Pittsburg, PA*. 1943 rugsėjo mėn. 2-3 dienomis. Kongresui pirmininkavo L. Šimutis – vienas ALT steigėjų, daugelio patriotinių organizacijų veikėjas. Kongrese dalyvavo apie 500 atstovų iš įvairių lietuviškų organizacijų, klubų bei Amerikos lietuvių susivienijimo. ALT veiklai suaukota 600 dolerių. Anuomet tai buvo labai dideli pinigai. Šiame kongrese buvo pradėta ir Amerikos lietuvių šalpos fondo – BALF'o užuomazga.

ANTRASIS kongresas įvyko *Chicago, IL*. 1945 m., lapkričio 29 d. – gruodžio 1 d. Susirinko apie 900 dalyvių, kurie suaukoko 18.000 dol. ALT veiklai. Nutarta padidinti ALTO sudėtį iki 27 narių, įjungiant ir kitas centrinės organizacijas.

TREČIASIS kongresas įvyko *New York, NY* 1949 lapkričio 4-6 dienomis. Dalyvavo ir VLIK'o atstovai. Buvo atvykęs Lietuvos diplomatinis šefas St. Lozoraitis, tuo metu gyvenęs ir dirbęs Italijoje. Kongresą pasveikino JAV prezidentas *H.S. Truman*. Dalyvavo apie 700 atstovų, gana daug įvairių organizacijų narių bei pavienių veikėjų.

KETVIRTASIS kongresas surengtas *Chicago IL*.

1953 m., lapkričio 27-28 d. Dalyvavo 816 atstovų iš ALT skyrių, veikiančių lietuvių telkiniuose, esančiuose nuo Ramiojo vandenyno iki Atlanto, bei daugelio kitų lietuviškų politinių organizacijų. Kongresą pasveikino JAV prezidentas *D. Eisenhower*. Jame kalbėjo Pabaltijo užgrobimo tyrimų komisijos pirmininkas kongresmenas *Kersten*.

PENKTASIS kongresas įvyko *Boston, MA*. 1958 m. birželio 27-28 d. Kongresą pasveikino 53 JAV senatoriai ir kongresmenai. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje paukoko ALT veiklai 3000 dolerių. Kongresą sveikino ir jame kalbėjo būsimasis JAV prezidentas *John F. Kennedy*.

ŠEŠTASIS kongresas – *Washington, D.C.* 1964 m. birželio 25-26 d. Dalyvavo 527 delegatai ir įvairių organizacijų bei klubų atstovai. Itin reikšminga ir sveikintina buvo tai, kad kongrese dalyvavo daug jaunimo atstovų. Gauta apie 200 sveikinimų raštu. Sveikino 18 senatorių ir 48 kongresmenai. Jie visi pasisakė už Lietuvos ir kitų Baltijos tautų laisvę.

SEPTINTASIS kongresas – *Detroit, MI*. 1969 m. rugpjūčio 30-31 d. Dalyvavo daugelio organizacijų ir klubų atstovai. Kongrese gyvai reikėsi jaunimas. JAV LB Tarybos pirmininkas, dr. P. Vileišis pabrėžė, kad JAV LB visokeriopai remia ALT veiklą. Kongrese labai ryškiai jautėsi stiprus ryžtas atgauti laisvę Lietuvai.

AŠTUNTASIS kongresas – *Chicago, IL*. 1974 m. rugsėjo 28-29 d. Kongreso Garbės komitete buvo 18 gubernatorių, 29 senatoriai, 125 kongresmenai ir svarbiausių organizacijų vadovai. Pagrindinę kalbą pasakė kongres-



Amerikos Lietuvių tarybos vykdomasis komitetas 1948 metais. Stovi (iš kairės): vicepirmininkas Antanas Oliš, išdininkas Mykolas Vaidyla, sekretorius dr. Pijus Grigaitis. Sėdi pirmininkas Leonardas Šimutis.

menas *Edward Dervinski*, kurį pristatė demokratas inžinierius Antanas Rudis, tuo paryškindamas skirtingų politinių srovių sugyvenimo dvasią.

DEVINTASIS kongresas – *Cleveland, OH* 1979 m. spalio 12-13 d. Kongresas pasižymėjo dalyvių gausa. Čikagos atstovai atvyko keliais autobusais. VLIK'o pirmininkas Dr. K. Bobelis papasakojo apie Lietuvos laisvės reikalų svarstymą tarptautinėse konferencijose Helsinkyje, Belgrade, Madride. Pranešimą perskaitė iš Lietuvos išrūkęs R. Giedra. JAV LB atstovai ir Lietuvių fronto bičiulių ideologai atkakliai reikalavo uždaryti ALT, o jos veiklą perduoti Lietuvių bendruomenei. ALT šalininkai šį smūgį atlaikė. Jų motyvai buvo aiškūs ir tvirti: ALT yra JAV piliečių politinė organizacija, turinti juridinę teisę Lietuvos reikalu kreiptis į JAV valdžią ir prašyti pagalbos Lietuvai. Tuo tarpu LB šitokios teisės ir galios neturi, nes yra nepolitinė organizacija.

DEŠIMTASIS kongresas – *Burbank, IL* 1984 m. spalio 27-28 d. Šio kongreso šūkis: "Vieninga kova už Lietuvos laisvę." Garbės komitete buvo 12 gubernatorių, 25 senatoriai, gausus lietuvių veikėjų būrys iš Čikagos. Buvo pateikti net keli politiniai pranešimai. Juos skaitė J. Laučka, adv. P. Žumbakis, Lietuvos pasiuntinybės patarėjas Vašingtone S. Lozoraitis. Kongresas pareiškė griežtą protestą prieš Sovietų Sąjungos vykdomą genocidą ir žmogaus teisių laužymą.

VIENUOLIKTASIS kongresas – *Los Angeles, CA*, 1989 spalio mėn. 21-22 d. Jo šūkis: "Visi vieningai siekime nepriklausomybės Lietuvai." ALT kvietimu į

kongresą atvyko šešių demokratinių organizacijų atstovai iš Lietuvos. Dalyvavo ALT skyrių, VLIK'o ir JAV LB atstovai, Lietuvos diplomatinės tarnybos pareigūnai. Prarastas *simpoziumas*: "Veiklos gairės, vieningai siekiant nepriklausomybės Lietuvai". Simpoziume pranešimus perskaitė ALT atstovas T. Blinstrubas, VLIK'o – P. Narutis, JAV LB – A. Nelsienė. Moderatorius – ALT pirmininkas, dr. K. Bobelis. Garbės komitete buvo 9 gubernatoriai, 12 senatorių, 48 Atstovų rūmų nariai, 55 lietuvių veikėjai ir 75-ųjų organizacijų atstovai, iš viso – apie du šimtai dalyvių. Kongreso organizacinį komitetą sudarė Los Angeles skyrius, kuriam vadovavo pirmininkas A. Mažeika.

DVYLIKTASIS kongresas – *Chicago, IL* 1994 m. spalio 29-30 d. Jo šūkis: "Visi vieningai dirbkime kartu su tauta Lietuvos gerojei!" Dalyvavo daugiau nei šimtas kitų organizacijų atstovų ir svečių. Garbės komitetą sudarė 37 amerikiečių ir lietuvių veikėjai. Tarp jų buvo tuometinis Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Respublikos ambasadorius Vašingtone Dr. A. Eidintas, Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius, Lietuvos Respublikos Seimo narys dr. K. Bobelis, Lietuvos Respublikos konsulai JAV. Kongresą pasveikino Lietuvos prezidentas. Kalbėjo JAV kongresmenas *Edward Dervinski*. Simpoziume pranešimus skaitė buvę ALT pirmininkai: inž. E. Bartkus, dr. K. Bobelis, dr. K. Šidlauskas, dr. J. Valaitis. Moderatorius – T. Blinstrubas.

Pateikti duomenys aiškiai

(Nukelta į 4 p.)



1994 m. rugsėjo 3-4 d. Detroite įvykusio seimo spaudos stalas. Iš kairės: Saulius Šimoliūnas, Zuzana Juškevičienė ir Rūta Sakienė.

Girdėta iš Vilniaus

• **KONGRESO PATARĖJAI LANKOSI LIETUVOJE.** Vizitą Lietuvoje pradėjo grupė JAV Kongreso patarėjų. Jų formuluojami pasiūlymai daro didelę įtaką Kongreso narių pozicijoms. JAV ekspertai susitiko su Užsienio reikalų vice-ministru V. Ušacku, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos bei Užsienio reikalų komitetų nariais ir su Seimo primininku Vytautu Landsbergiu.

• **SVEIKINIMAS.** Prezidentas Valdas Adamkus pasveikino Lietuvos katalikų bažnyčios hierarchą kardinolą Vincen-tą Sladkevičių, kuris rugpjūčio 20 d. šventė 79-ąjį gimtadienį ir pirmiausia jam palinkėjo sveikatos.

• **MOKYKLA RYGOJE.** Naujus mokslo metus Rygos pagrindinės lietuviškos mokyklos moksleiviai ir mokytojai pradės naujose patalpose. Rygos valdžios sprendimu šiai mokyklai perduotas buvusio bendrovės "Latvijos geležinkeliai" vaikų darželio pastatas miesto centre. Devyniose lietuviškose klasėse mokosi apie 120 vaikų. Jie mokomi visų dalykų, kurių reikalauja Latvijos vidurinės mokyklos programa, bet papildomai skirta laiko lietuvių kalbos pamokoms. Veikia dramos, šokių, rankdarbių būreliai.

• **AR SUŽLUGS LIETUVOS TELEVIZIJA IR RADIJAS?** Neatidėliotinai sudaryti parlamento laikinąją komisiją Lietuvos "nacionalinio" radijo ir televizijos finansiniams sunkumams spręsti siūlo Seimo narys, Lietuvos nacionaldemokratų partijos pirmininkas Rimantas Smetona. Ši komisija turėtų parengti pasiūlymus Vyriausybei bei reikalingų įstatymų pakeitimų projektus. R. Smetonos teigimu, kol bus priimti tinkami sprendimai, Vyriausybė turėtų atšaukti jos žinioje esančio Radijo ir televizijos centro ieškinį teismui ir netrikdyti Nacionalinio radijo ir televizijos darbo.

• **NUBAUSTI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PRIEŠAI.** Apeliacinio teismo kolegija sugriežtino bausmes "lenkų autonomijos" skelbėjams Šalčininkų rajone. Buvusiems Šalčininkų rajono tarybos nariams, nuteistiems už anti-valstybinę veiklą, laisvės atėmimo bausmės pailgintos daugiau nei dvigubai. Dvejus metus kalėti nuteistam buvusiam Šalčininkų rajono LKP/SSKP pirmajam sekretoriui Leonui Jankelevičiui Apeliacinis teismas bausmę sugriežtino iki pusketvirtų metų. Visi nuteistieji bausmę turės atlikti griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje. Lietuvai atkuriant nepriklausomybę, Šalčininkų rajono taryba mėgino skelbti vadina-mąją "lenkų autonomiją", ištikimą Sovietų Sąjungai.

• **PASISKOLINTI VIS SUNKIAU.** Finansų ministras J. Lionginas pabrėžė neketinąs atsisakyti siūlymo šių metų biudžetą sumažinti 600 milijonų litų. Pasak jo, daugumos institucijų paprastosios išlaidos turėtų būti vidutiniškai sumažintos 4,7 proc. Finansų ministro teigimu, Lietuva šiemet dar bus priversta skolintis tarptautinėse finansų rinkose, tačiau "pasiūlymai blogėja". "Lietuva jau priskiriama prie rizikingų šalių", - teigė Seimo narė E. Kunevičienė. "Lietuvai palankiausias laikas pasiskolinti Vakarų rinkose būtų rugsėjis-spalis", - sakė J. Lionginas. Jo nuomone, būtina prisiminti ir galimybę pigiai pasiskolinti iš Tarptautinio valiutos fondo (TFV). Paskola būtų iki 100 mln. dol. Ministro tvirtinimu, TVF paskolos, padidina šalies patrauklumą kitų kreditorių akyse.

• **LDDP VĖL TRIUKŠMAUJA.** LDDP atstovai J. Bernatonis ir P. Gyls pareiškė, kad Seimo vadovas V. Landsbergis turėtų atsistatydinti dėl pigiai bei slapta įsigyto žemės sklypo "prestižiniame" Vilniaus Žvėryno rajone. Šiame rajone sklypus namų statybai pigiai yra įsigiję ir konservatoriai B. Kuzmickas, L. Sabutis. Lėšų namo statybai neturintis signataras L. Sabutis prisipažino, kad kartu su B.Kuzmicku ieško žmogaus, kuris už dalį sklypo sutiktų pastatyti namą.

• **IR VĖL – BANKO ŽLUGIMAS?** "Lietuvos bankas vėl purtosi atsakomybės" - rašoma "Lietuvos rytu". Laikraštyje sakoma, jog centrinis šalies bankas, vykdamas komercinių bankų priežiūrą, apie tikrą bankrutuojančių bankų būklę prabyla tik tuomet, kai tai – niekam ne paslaptis. Nesugebėję numatyti nei "Tauro", nei "Litimpeks" žlugimo, Lietuvos banko vadovai gyvena iliuzijomis.

• **VIENI ŽLUNGA, KITI KLESTI.** Vilniaus banko vadovų susitikime su Prezidentu Valdu Adamkumi rugpjūčio 17 d. numatyti parengti verslo ir Vyriausybės partnerystės programą. Prezidentas paprašė Vilniaus banko imtis šios idėjos įgyvendinimo. "Tai būtų verslo ir valdžios bendradarbiavimas, nes į verslą valdžia galėtų žiūrėti kaip į partnerį savo sumanymams įgyvendinti", - po beveik pusantros valandos trukusio susitikimo žurnalistams sakė banko valdybos pirmininkas Julius Niedvaras. Negalutiniais duomenimis, Vilniaus bankas per liepą uždirbo 5.5 mln. litų, o per septynis šių metų mėnesius - 40.5 mln. litų pelno. Pernai per tą laikotarpį bankas buvo uždirbęs 38,7 mln. litų. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga



Algirdas Pužauskas

Rusijoje kilo nauja politinė krizė. Prezidentas Boris Jelcin rugpjūčio 9 d. pasirodė televizijoje ir paskelbė pasauliui, kad jis keičia vyriausybės vadovą. Ištinusiu veidu, pamažu tardamas žodžius, prezidentas pasakė, kad 46 metų Vladimir Putin bus tas asmuo, kuris sujungs Rusijos visuomenę, jos politines jėgas ir toliau ves valstybę ekonomikos reformų keliu. Prezidentas dar pridėjo, kad šis žmogus vertas ir valstybės prezidento vietos. Naujasis premjeras savo pareiškime pažymėjo neplanavęs kandidatuoti į prezidento vietą, tačiau per savo gyvenimą yra įpratęs klausyti įsakymų ir vykdysiąs prezidento B. Jelcino pageidavimus.

Nei prezidentas, nei naujasis premjeras nepaaiškino, kodėl pasitraukė buvęs premjeras Sergej Stepas, vadovavęs vyriausybei nuo gegužės 12 d. Atsisveikindamas su ministru kabinetu S. Stepas pabrėžė, kad jis buvo ir liks lojalus prezidentui. Jis klausysiąs jo, kaip vyriausio valstybės vadovo įsakymų.

Paskutinysis premjero pakeitimas atsiliepė Maskvos akcijų biržai: vėl krito rublio vertė. Amerikos pareigūnai, stebintys Kremliaus veiksmus, nemažai žino apie naujojo premjero praeitį. Vladimir Putin ilgą laiką vadovavo Rusijos žvalgybai Vokietijoje. Valstybės departamento atstovas James Rubin korespondentams pasakė, kad JAV

RUSIJOJE VĖL NAUJA VYRIAUSYBĖ

pareigūnai palaikė neblogus santykius su buvusiu premjeru S. Stepas ir tikisi juos palaikyti su naujuoju premjeru.

V. Putin 1975 metais baigė Leningrado universitetą ir pradėjo sovietų šnipu Vokietijoje. Sugriuvus sovietų imperijai, V. Putin pasitraukė iš tarnybos KGB organizacijoje, turėdamas pulkininko laipsnį. Jis įsidarbino St. Peterburgo (buv. Leningrado) savivaldybėje ir stropiai dirbdamas užsitarnavo mero Anatolijaus Sobčiko pavaduotojo titulą. Kiti tarnautojai vadino jį "pilkuoju kardinolu" nes jis daug nuveikdavo nesigirdamas, nesifotografuodamas, nebijodamas perleisti savo nuopelnų kitiems.

Naujamam premjerui nepasisekė, nes jo darbo pradžia sutapo su dideliais neramumais Kaukaze. Čia vėl sukilo Čėčėnijos partizanų vadai, pagyvinę karinę veiklą savo teritorijoje ir įsijungę į sukilėlių gretas kaimyniniame Dagestane. Rusijos spauda gąsdina, kad naujasis musulmonų bruzdėjimas ne tik kelia rūpesčius vietinei Dagestano valdžiai bei ten gyvenantiems rusams, bet gali išsiplėsti ir į nepriklausomas musulmonų teritorijas. Sakoma, kad čėčėnų partizanai ir mišrios jėgos, puolančios Dagestano kaimus, yra ginkluotos naujais moderniais ginklais.

Toms neaiškioms karo jėgoms vadovaujas Jordanijoje gimęs arabas Chattab, kuris esąs profesionalus karys, mokąs įkvėpti savo kareivius narsiai kovoti ir, jei reikia, žūti už savo tikėjimą. Antrasis sukilimo vadas esąs jau gerai rusams pažįstamas jų priešas Šamil Basajev.

Rusų karo lėktuvai iš netolimų vidaus reikalų milicijos ir kariuomenės bazių daužo sukilėlių užimtus kaimus.

Daug Dagestano kaimų gyventojų, net kovotojų šeimų narių bėga nuo prasidėjusių karo veiksmų. Maskvos laikraštis "Izvestia" ("Žinios") paskelbė, jog gynybos ministerijos duomenimis sukilėliai sunaikino keturis Rusijos sraigtasparnius. Viena žuvo keturi aukštus laipsnius turėję karininkai. Kiti keturi buvo sužeisti. Sukilėlių vadas Š. Basajev pasakė, kad jei visi "netikintieji" nepasitrauks iš laisvo, nepriklausomo Dagestano, tai Rusijos karo sraigtasparniai kris iš dangaus kaip lietaus lašai. Kremliaus teigimu, Rusijos kariuomenė jau nukovė daugiau kaip 200 žmonių ir toliau persekioja sukilėlių dalinius. Sukilėliai tvirtina, kad žuvo 5 kovotojai, o 15 sužeista.

Naujasis premjeras V. Putin rugpjūčio 13 d. lankėsi Sibire, Tomsko mieste. Ten jis sakė, kad Čėčėnija yra Rusijos federacijos dalis. Anot jo, antpuoliai prieš sukilėlius bus tęsiami toliau, nežiūrint ar sukilimas bus Dagestane ar Čėčėnijoje.

Čėčėnijos prezidentas Aslan Mashadov yra gana nuosaikus, nors jis irgi siekia, kad Čėčėnija galutinai įtvirtintų savo nepriklausomybę. Kai kurie Maskvos politikai siekia, kad jis tartųsi su Rusijos prezidentu B. Jelcinu. Kol kas jokių pasitarimų nebuvo įmanoma surengti, nes Rusijoje vyriausybės keičiasi gana dažnai. Tiesiog neįmanoma įgyvendinti sunkiai sudaromų planų.

ĮVYKIAI IRAKE

Pasaulio dėmesiui šių metų pradžioje nukrypus į Kosovo konfliktą, spauda lyg ir pamiršo padėtį Irake, kur Amerikos ir Britanijos kovos lėktuvai toliau skraido ir daužo Irako radarų stotis bei priešlėktuvinės gynybos įrenginius. Vien rugpjūčio 10 d. amerikiečių lėktuvai iš aviacijos bazių, esančių Kuveite ir Saudo Arabijoje puolė tris Irako priešlėktuvinės artilerijos baterijas pietinėje Irako zonoje ir bombardavo du Irako ryšių centrus šiaurinėje jo zonoje. Irako žinių agentūra paskelbė, jog buvo daužomi civiliniai taikiniai

prie Mosulo miesto, apie 250 mylių į šiaurę nuo sostinės Bagdado. Pentagonas pripažįsta, kad Irake per karo lėktuvų antskrydžius pasitaiko civilių asmenų aukų, tačiau tai atsitinka daugiausia dėl to, kad dabartinė Irako vadovybė įrengia karinius objektus miestelių centruose.

Amerikietis aviacijos generolas David Daptula, vadovaujantis karo lėktuvų skrydžiams į šiaurinę Irako zoną iš bazės, įsikūrusios Turkijoje, pasakė spaudai, kad Irako valdžia greit atstato sugriautus įrenginius ir toliau laužo karo paliaubų reikalavimus.

Pentagonas pripažino, kad kai kurie taikiniai buvo puolami jau ne pirmą sykį.

JAV Kongrese pasigirdo reikalavimai padidinti spaudimą Irakui. Irako fronte sutelktas karinės jėgos sudaro daugiau 200 kovos lėktuvų, 19 įvairių karo laivų ir apie 22,000 karių. Jungtinėse Tautose toliau reikalaujama atkurti tarptautinių inspektorių veiklą Irake, tačiau tam nepritaria Kinija, Rusija ir Prancūzija. Spėjama, kad Irakas neatsisakė sumanymo slapta ginkluotis cheminiais

(Nukelta į 3 p.)

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirmą klase – \$58• Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiro numerio kaina – 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nespausdinami.

Redakcijos skiltis

Baltijos kelio 10-metis ir ... turgininkai

Lietuvos atgimimo laikotarpį (1987-1991) teko dalyvauti daugelyje renginių, kuriuose kalbėta apie valstybės atkūrimą ir jos įtvirtinimą pasaulyje. Katedros aikštėje teko susidurti su bukažiūriais, juodomis uniformomis aprengtais "vidaus" dalinių kareiviais, kuriu dauguma visai nesuvokė, kas vyksta Lietuvoje. Jie nieko nežinojo apie ketvirtajame dešimtmetyje planotą sovietų imperijos kėsinimąsi užgrobti Baltijos valstybes, apie Stalino-Hitlerio paktą. "Politrukai" teršė jų smegenis, įtikindami, kad saujelė "separatistų-nacionalistų nori atplėšti Pribaltiką nuo Sojūzo". Kareiviai buvo pasirengę mus išžudyti.

Pasaulio galingieji buvo visiškai abejingi kažkada Stalinui atiduotų tautų likimui. Buvęs Amerikos prezidentas *George Bush* iki pat šių dienų nepajėgia suvokti skirtumo tarp JAV valstijų ir sovietinių "respublikų". Tada jam kėlė siaubą bet kokia mintis apie valstybinių sienų keitimą, o apie komunistinį terorą jis nenorėjo nė girdėti. Gal manė, kad tai – sovietų "vidaus reikalas" arba tik... istorija. Gana daug tų, kurių pavardės dar užtinkame tarp Lietuvos Seimo narių arba atsakingų valdininkų, su atvira pašaipa klausėsi raginimų atkurti Lietuvos nepriklausomybę. Gal ir tarp jų buvo tokių, kurie kažkur giliai širdyje dar slėpė svajonę apie savarankišką Lietuvą, tačiau jie nebetikėjo, kad jai lemta išsipildyti.

O laisvės banga jau buvo nebesustabdoma. Žmonės ieškojo tokių kovos formų, kurios niekais paverstų visas komunistinio režimo saugotojų užmačias ir tuo pat metu nesuteiktų jokių pateisinamų galimybių griebtis smurto.

Šiandien jau net patys aktyviausi tos kovos dalyviai nebegali pasakyti, kam pirmajam kilo mintis surengti "Baltijos kelią". Kas galėjo įsivaizduoti, kad nuo Vil-

niaus iki Talino išsirikiuos ir susikabins rankomis šimtai tūkstančių žmonių! Visiems, kurie šiame KELYJE dalyvavome, tos akimirkos liks iki paskutiniojo atodūsio kaip didžiausias stebuklas. Atrodo, kad visų širdys tuo metu ėmė plakti vienu ritmu. Argi galima pasiūsti tankus prieš žmones, kurie sujungė savo rankas? Įnirtingiausi sovietų demagogai sutriko: jie nebežinojo, ką atsakyti. Nė vienas išbandytas apkaltinimas Baltijos keliui netiko!

Visa 1989 metų rugpjūčio 23-osios popietė liudijo apie niekada neregėtą šventę. Vilniaus - Panevėžio greitkelio – nematyta spūstis. Lėtai slenka automobiliai, kaista varikliai. Bet nėra jokio nepasitenkinimo. Visi pasiruošę vienas kitam padėti. Pagaliau jau esame vietoje, įstrižai rikiuojame automobilius, skubame į vietas. Tvirtai sukabintos rankos kyla į viršų, ne vieno akyse – ašaros. Praskrenda nedidelis lėktuvelis, iš jo ant pilko, bet šilto asfalto byra gėlės. "Mes būsimе laisvi!"

O kas darosi šiandien? Didieji Lietuvos dienraščiai, išspampę nuo "komercinių" skelbimų ir purvino turgaus lygio rašliavos, tų dienų neprisimena. Joms nėra vietos pirmuose puslapiuose. Ten puikuoja "gyliai" ir "bernatoniai", "artūrai paulauskai" ir "pilveliai". Jie surado "kompromatą"! Kaip tik šiomis dienomis iškapstyta žinukė, kad vienas iš Lietuvos dainuojančios revoliucijos vadovų, pasirodo, nusipirko sklypą namo statybai. Jie rėkia: "Atstatydinti!". Sklypas esąs "ne toje vietoje", už jį "ne tiek" sumokėta...

Turginis triukšmelis greitai nutils, nes tik tokia jo paskirtis – supurvinti sukaktį. Paklauskite jo kėlėjų, kur jie buvo, kai vyko Baltijos kelias, kodėl tylėjo, kai jų sėburai atkurtos Lietuvos bankus grobstė ir valstybę į milžiniškas skolas įmurdė.



Juozas Žygas

1939 metų vasarą virš Europos slankiojo neramūs debesys. Užsienio reikalų ministrai, premjerai, ambasadoriai ir generalinių štabų viršininkai arba jų pasiuntiniai iš sostinės į sostinę skraidė. Žinoma, sostinių sąvoka ši kartą apima ne visus miestus, turinčius teisę vadintis šiuo vardu, bet tik Berlyną, Londoną, Paryžių, Maskvą, Varšuvą ir Romą. O kas tose sostinėse buvo nutarta, tai palietė beveik visas Europos valstybes. Tuometinė Lietuvos sostinė Kaunas beveik jokios rolės nevaicino.

Tačiau Lietuvoje žmonės godžiai gaudė žinias, domėjosi tuo, kas vyko tarptautinėje politikoje. "Lietuvos aidas" išeidavo du kartus per dieną, o svarbesniais atvejais buvo spausdinamos "Extra telegramos", kurias vaikai, garsiai rėkdamai, pardavinėjo Laisvės alėjoje ir miesto sode.

Tiesa, dar reikėtų paminėti Ženevą, kurioje buvo Tautų Sąjungos būstinė. Bet ši organizacija jau buvo praradusi savo įtaką, kadangi sprendžiant įvairius konfliktus, ji pasirodė visai bejėgė. Italijai užpuolus Etiopiją, o Tautų Sąjungai bandant tik žodžiais gaisrą gesinti, jos autoritetas visai krito.

Hitleris, tai matydamas, pradėjo su niekuo nebesiskaityti. Lietuvoje tapo žinoma,

Tarptautinių įvykių apžvalga

ir bakteriologiniais ginklais. Dabartiniai puldinėjimai iš oro Vakarų sąjungininkams kainuoja apie milijardą dolerių kasmet.

Keliais sakiniiais

• Po sunkių derybų Turkijos ir Irano diplomatams pavyko susitarti dėl bendrų žygių prieš šių šalių teritorijose gyvenančius kurdus. Abi valstybės derins karo veiksmus, nukreiptus prieš kurdus.

• Izraelio religinė *Shas* partija labai supyko ant naujojo premjero E. Barako, nes jis nepasipriešino Jeruzalės miesto vadovybės sumanymui pervežti miesto gatvėmis milžinišką elektros turbiną – 55 jardų ilgio ir 10 jardų pločio. Miesto pareigūnai, nepaisydami savaitgalio "šabaso", nusprendė, kad turbiną geriausia vežti penktadienį vakare, kada dėl prasidėjusio savaitgalio gatvėse būna ma-

RUGPJŪČIO 23-OJI – NUSIKALTĖLIŲ SUOKALBIO DIENA

kad Maskvoje lankėsi Anglijos ir Prancūzijos delegacijos. Su įdomumu laukėme šių pasitarimų rezultatų. Delegacijoms išvykus, tebuvo pranešta, kad keliais esminiais klausimais nuomonės išsiskyrė ir susitarimo pasiekti nepavyko. Tik staiga, kaip perkūnas iš giedro dangaus, pasklido žinia, kad *J. Ribbentrop* ir *V. Molotov* pasirašė Vokietijos ir Sovietų Sąjungos susitarimą. Vakarų diplomatai turėjo žinoti, kokias nuolaidas Sovietų Sąjungai padarė Vokietija, nes tai turėjo būti tie punktai, dėl kurių vakariečiai nuolaidų nedarė.

Daug spėlioti ir ilgai laukti nebereikėjo, kadangi vos aštuonioms dienoms praėjus, Vokietija užpuolė Lenkiją. Molotovo – Ribbentropo pakto tiesioginė pasekmė yra ta, kad Lietuva ir kitos Baltijos valstybės neteko nepriklausomybės.

Paktas, kuris Lietuvą palaidojo, padėjo jai ir atsikelti. Sovietų Sąjungoje prasidėjus atolydžiui, tuo pasinaudojo Lietuvoje slapčiai veikę disidentai. Jie pradėjo atvirai kalbėti ir tautos reikalavimus kelti, viešai paskelbė, kad Lietuva į "sąjungą" neįstojo, bet buvo įjungta prievarta. Disidentai įrodė, kad Lietuva tapo Ribbentropo – Molotovo susitarimo auka.

"Maskvos "Izvestia" 1987 m. rugpjūčio 25 d. laidoje rašė: "Beveik dvi savaites eterio bangomis buvo

kurstomos aistros – prie "Amerikos balso" prisijungė vokiečių, anglų ir Vatikano balsai bei daugelis laikraščių. Visi kalbėjo apie tą patį – apie demonstraciją, turinčią įvykti rugpjūčio 23 d., sekmadienį (1987 m. - J.Ž.) Lietuvos sostinėje".

Izvestijos rado ir lietuvių, kuris joms pritarė. "Ar galite sau įsivaizduoti, kas būtų, jeigu Maskvos radijas organizuotų mitingą prie *Washington* obelisko arba prie Šv. Patriko šventovės Hirosimos arba Vietnamo karo aukoms paminėti," – klausė tuometinis "Pravdos" korespondentas Domas Šniukas.

Prie mitingo prisidėjo ir išsivijęs atstovė. Apie mitingą paskelbė Vakarai. Minėjimo tekstą, kuriuo geros valios žmonės raginami į taikią demonstraciją – pagerbti Stalino – Hitlerio sandorio aukas, atmintinai išmoko Lietuvoje tuo metu buvusi JAV lietuvaitė Milda Palubinskaitė. KGB dokumentuose užrašyta, jog šis tekstas buvo pirmą kartą paskelbtas rugpjūčio 7 d.

Net A. Brazauskas pasikeitė. "Tai buvo toks laikas, kai aš, net eidamas į tribūną, pasakiau: "Kol tos vėliavos plevėsuos, nekalbėsiu". O kada, mes sugrįžę (iš Maskvos-J.Ž.) atėjome į milžinišką mitingą Vingio parke, buvo jūra vėliavų. Ir jau man, kaip CK sekretoriui, suderinus su biuru, reikėjo visai kitus žodžius sakyti."

(Atkelta iš 2 psl.)

žesnis judėjimas. Kaip tik tai ir įžaidė religingus žydus, kurie nieko nedirba, saulei nusileidus penktadienio vakare. Rabinai žada pasitraukti iš premjero sunkiai suorganizuotos koalicijos.

• Popiežius Jonas Paulius II pareiškė norą aplankyti Hong Kongo katalikų arkivyskupiją, tačiau Kinijos valdžia atsakė, kad surengti tokį vizitą būtų gana sudėtinga, nes Vatikanas pripažįsta Taiwaną ir palaiko su juo diplomatinį santykius.

• Jungtinių Tautų atstovas Kosove paskelbė taisykles, kurios leidžia taikos priežiūros kariuomenėms išstremti smurto veiksmų kurstytojus iš jų gyvenamųjų vietovių. Mitrovicos mieste muštynių tarp serbų ir albanų metu buvo sužeisti ir keli prancūzai kareiviai. Šiame mieste gyvena apie 50 tūkst. serbų ir apie 20

tūkst. albanų. Kareiviai ir policija turi daug nemalonaus darbo.

• Rusijos žemės ūkio viceministras Anatolij Michailov nusiskundė, kad Rusijai teko ieškoti užsienyje grūdų, nes derlius sieks vos 66 ml. tonų. Reikės pirkti ir pašarinių grūdų, nes dėl sausros pernai buvęs menkas derlius. Nėra kuo šerti galvijų.

• Serbijos ortodoksų Bažnyčia vėl paragino Jugoslavijos prezidentą S. Miloševićių pasitraukti iš pareigų, nes jis atvedė valstybę į "šią tragišką padėtį".

• Jungtinių Tautų vaikų reikalų organizacija (UNICEF) paskelbė pareiškimą, kuriame kaltina Irako vyriausybę dėl pagausėjusių irakiečių vaikų ligų ir ankstyvų mirčių. Mirtingumas tarp vaikų padvigubėjęs. Irakas dėl to mėgsta kaltinti JAV ir įvairias tarptautines sankcijas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KONGRESAI

(Atkelta iš 1 p.)

liudija, kiek daug buvo rūpin-tasi, kad laisvė Lietuvai kuo greičiau būtų priartinta. Ir tenka liudyti, kad buvo dirbta su dideliu tautiniu pasišventimu, dažnai poilsio valandas skiriant ALT veiklai ir nelaukiant jokio atlyginimo. Suplanuoti ir praveisti kongresą yra milžiniškas darbas. Ypač svarbu surasti įtakingus JAV valdžios pareigūnus ir juos nuteikti taip, kad jie suprastų Lietuvos interesus, gauti jų oficialius pareiškimus. Suprantama, kad šis uždavinys pareikalavo daug pastangų ir diplomatinį sugebėjimą. Už tai tenka ALT vadovus tik sveikinti!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PIRMININKAI

Leonardas Šimutis pirmininkavo nuo 1940 metų iki 1965 metų, Antanas Rudis –

1965-1967, inž. Eugenijus Bartkus – 1968-1970, dr. Kazys Bobelis – 1970-1978, dr. Kazimieras Šidlauskas – 1979-1984, Teodoras Blinstubas – 1984-1987, dr. Jonas Valaitis – 1987-1987, Grožvydas Lazauskas – 1987-1996, dr. Jonas Račkauskas – nuo 1997 m. Šiems tautos idealistams, Lietuvos laisvės siekio reiškėjams – didelė tautinė padėka ir pagarba.

SVARBU ATGAUTI LAISVĘ, NE MAŽIAU SVARBU – JĄ IŠSAUGOTI

Būtina realiai įvertinti tą faktą, kad Lietuvos geopolitinė padėtis yra nepaprastai pavojinga. Ypač šiomet, kai Rusijai išgyvena ekonominę krizę, politinį nestabilumą, o jos generolai nerimsta, siek-

dami "atsiimti Pribaltiką", kaip tariamą Rusijos nuosavybę. Karo strategų teigimu, Rusijos ginkluotos pajėgos iš Karaliaučiaus gali lengvai Lietuvos teritoriją pervaziuoti per 14-16 valandų! Tad yra dėl ko susirūpinti ir tautai savo žemėje, ir užsienio lietuviams. Patriotų pareiga budėti Lietuvos laisvės sargyboje! Burkimės prie ALT ir sutelktomis pastangomis renkimės bet kokiam netikėtumui.

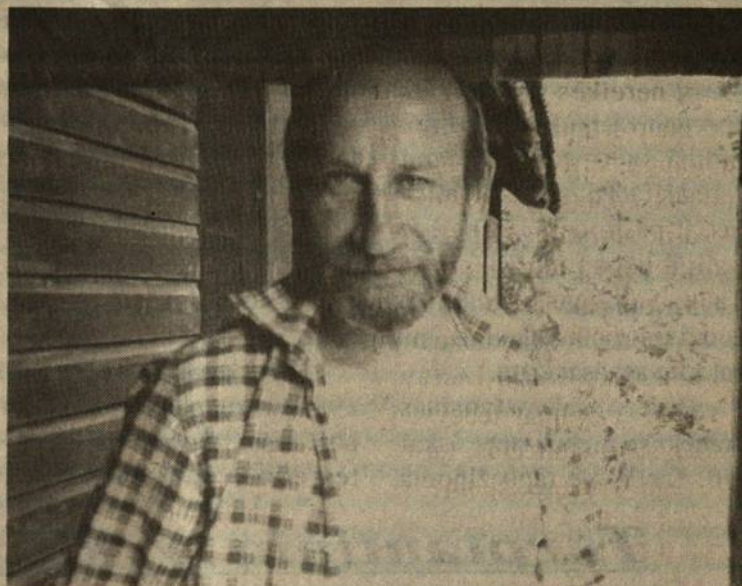
Kongreso sėkmė priklausys ir nuo to, kiek bus jo dalyvių. Tad renkimės kuo gausiau dalyvauti: nuo Atlanto – iki Ramiojo vandenyno visų ALT skyrių delegatai, organizacijų atstovai, sąmoningi lietuviai. Stiprinkime tautą moraliai: oficialiai ir garsiai pabrėžkime, kad JAV lietuvių yra drauge su tauta, kad ji budi Lietuvos valstybiškumo sargyboje!

Labanoro girioje, svečiuose pas aktorį Vytautą Grigolį

Dr. Leonas Milčius

Kai po kelių kilometrų važiavimo vingiuotu ir duobėtu Labanoro girios keliuku pagaliau pasirodė laukymė, kurioje glaudėsi du seni mediniai pastatai, buvo galima ir lengviau atsipūsti. Tai čia, Serlediskės kaime, visų pusių medžių apsuptyje, ir kažkada senam eiguliui priklausiusioje sodyboje, vos ne kiekvieną savaitgalį, toli nuo miesto triukšmo ilsisi visa "nacionalinio" (kaip dabar Lietuvoje vadina) dramos teatro aktoriaus Vytauto Grigolio šeima. O gal ir netikslu būtų sakyti, kad ilsisi, nes visur matyti kruopštaus darbo vaisiai.

Senasis namas kiekvienais metais kuo nors atjaunėja. Ką tik perdažyti langai, visai naujos langinės. Švara, vėsa ir visais kaimiškais kvapais dvelkia priemenės vietoje įrengta virtuvė, o prie bene šimtamečių obelių jaunus ūgius leidžia prieš porą metų pasodintos obelaitės ir vyšnios. Prie pat namo, nebodami sausros ir toliau žaliuoja jau nužydėję bijūnai, geltonus žiedus ruošiasi praskleisti išstypėliai senoviniai jurginai. Ginantis nuo šernų, kartimis aptvertame darže noksta pomidorai, žaliuoja petražolės, driekiasi pupelių virkščių, ant ilgų šluotelių smulkus, rausvus žiedus kelia egzotiškos prieskoninės daržovės. Aiškiai matosi, kad čia atvažiuojama ne miegoti ar



Aktorius Vytautas Grigolis.

tinginiauti, bet būti prie žemės, būti su ja, ją jausti.

Gal ir keistai rodėsi, kad viduryje didelės girios, kur ir taip daug medžių bei žalmos, prie namo dar surasta vietos įprastam šermukšniui, ažuolui bei kitiems, jau retesniems medžiams. Tik nelengva jiems ši vasara. Ilgam stoję karšti ir sausi orai nurudino ne tik kiemo žolę, daržo žirnius, bet ir pasodintų medelių lapus.

Pirmoji svečius pasitiko garbanota ir juoda it angliukas kalytė Džima. Šiepdama baltus dantis ne tiek viaukėjo, kiek tiesiog ore suko įvairiausius akrobatinius pratimus. Kaip ir priklauso, prie kluono, kuris virto dirbtuvėmis, kažką meistravo tėvukas Marijonas Grigolis. Nors jau seniai gyvena Vilniuje, Viršuliškėse, bet pats prisipažino, kad labai traukia kaimas,

žemė. Ir jei taip anksčiau, prieš kokią dvidešimtį metų, tai prie Ignalinos dabar sugrąžintos žemės būtų niekam neatidavęs, o pats dirbęs.

Atsiprašinėdamas, kad yra šimtai nepadarytų darbų, o laiko, kaip visada, turi tiek mažai, pats aktorius svečius pasitiko su dažų skardine rankose. Ir be žodžių buvo aišku: atnaujintą priemenę būtina reikia dažyti.

– Jei ilgai taip bus sausa, ankstyvas bus ruduo, bet tuščias, – garsiai mąstė sodybos šeimininkas. – Bet dar blogiau vietiniams gyventojams: visai nebus iš ko gyventi. Pavasarį nušalo žiedai ne tik soduose, bet ir girioje. Dabar visa grybiena išdžiūvo. Tuščia šiais metais Labanoro giria – nei uogų, nei grybų. O ir laukai taip pat tušti, beveik viskas išdegė.

(Tęsinys – kitame numeryje)

PASAULIS IR LIETUVA

* **GRĖSMĖ.** Rusija vis dar kelia grėsmę Baltijos šalims, ji vis dar nesusitaikė su šių valstybių nepriklausomybe, rašo žurnalo "Economist" korespondentas Maskvoje Edvardas Lukas. Anot jo, Rusijos istorija duoda daug pagrindo nerimauti dėl to, kad bet kuris stabilumo ir draugiškų kaimyninių santykių periodas bus trumpas. Rusija vis dar gali paskelbti ekonomines sankcijas ir imtis spaudimo, siekdama karinių nuolaidų. Siekdama savo tikslų, Maskva gali papirkti arba šantažuoti kai kuriuos Baltijos šalių politikus. (BNS)

* **SUIRUTĖ.** Vakarų finansininkai nurodo, kad finansinės sistemos atstatymui Rusijai prireiks bent kelių metų – Rusija prarado Vakarų kapitalo pasitikėjimą. Investicijų lygis, lyginant su 1998 m., sumažėjo dvigubai. Pirmųjų pokyčių galima tikėtis tik po prezidento rinkimų. (INTERFAX)

* **NAFTA.** Rusijos valstybinė firma Transneft pranešė, kad spalio mėnesį ruošiamasi pradėti naujo, eksporto tikslams skirtą naftotiekio, kuris ves į Suomijos įlanką, statybą. Naujoji sistema turėtų pradėti veikti maždaug po 2 metų. Numatoma, kad valstybės dalis joje bus apie 75%. (REUTERS)

* **LYG SAVO KIŠENĖJE.** Karaliaučiaus krašto administracija tariasi su Rusijos gamtinių išteklių ministerijos atstovais ir naftininkais dėl vietinės naftos gavybos suaktyvinimo. Ruošiamas projektas naujam gręžiniui D-6 (šalia Nidos-red. pastaba). (BNS)

* **DEMOKRATIJA – RUSIŠKAI.** Laikraščio "Vremia" teigimu, Novosibirske pradėta rinkti parašus, siekiant surengti referendumą Rusijos susijungimui su Gudija (Baltarusija). Vietiniai vadovai nurodė, kiek kiekviename rajone turi būti surinkta parašų. Už užduoties įvykdymą atsakingi pareigūnai, paskirti kiekvienam regionui. Už nepasirašymą gyventojams grasinama atjungti dujas. (ITAR-TASS)

* **PASEKMĖS.** Praėjo metai nuo Rusijos finansinės krizės pradžios. Ši krizė parodė Baltijos valstybių valiutų tvirtumą, tačiau Baltijos šalys neteko savo pagrindinių rinkų, o tai stipriai pakirto jų ūkį. Netgi Estijoje, laikytoje regiono lydere, nes jos eksportas buvo labiausiai perorientuotas į Vakarų rinkas, specialistai buvo nustebinti nutrūkusios prekybos su Rusija poveikiu šalies ekonomikai. Lietuvoje, labiausiai priklausomoje nuo Rusijos, kadangi net 21,4% jos eksporto iki krizės teko Rusijai, BVP pirmąjį ketvirtį krito 5,7%. Krizė privertė visas tris valstybes gerokai apkarpyti biudžetus, vėliau dar kartą gali tekti juos sumažinti, ypač Latvijai ir Lietuvai. Baltijos šalių pramonė taip pat bando atsigausti, perorientuodama prekybą į Vakarus, tačiau šis procesas lėtas, ypatin-gai Lietuvoje, kur euro kritimas dolerio atžvilgiu, su kuriuo susietas litas, pažeidė konkurencingumą. (REUTERS)

* **LATVIJA – KANADA.** Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien per susitikimą su Kanadoje viešintia Latvijos prezidentė Vaira Vike-Freiberga pareiškė remias šios Baltijos šalies įsijungimą į NATO. J. Chretien pabrėžė, kad Kanada pritaria Šiaurės Atlanto aljanso plėtimui. V. Vike-Freiberga padėkojo Kanados premjerui už šios šalies indėlį į Latvijos ekonomikos plėtrą. Pašnekovai taip pat priėjo išvadą, kad dviejų šalių ekonominis ir politinis bendradarbiavimas turi būti sustiprintas. (LETA)

* **ĮVYKIAI KAUKAZE.** Čėčėnijos prezidento Aslano Maschadovo įsaku dėl konflikto kaimyniniame Dagestane nuo rugpjūčio 16 dienos iki rugsėjo 16 dienos šalyje skelbiama nepaprastoji padėtis. Nuo 22 val. iki 6 val. galios komendanto valanda. Nustatoma ypatinga išvažiavimo ir įvažiavimo į šalį tvarka, uždrausti mitingai, demonstracijos, taip pat uždraustos visos žiniasklaidos priemonės, išskyrus valstybinę televiziją. Pasienio tarnyboms įsakyta būti aukščiausios kovinės parengties. (INTERFAX)

* **REIKALAUJA ATSISTATYDINTI.** Serbijos ministro pirmininko pavaduotojas Tomislav Nikolič pareiškė, kad Jugoslavijos prezidentas Slobodan Milošević turėtų atsistatydinti, nes jo kampanija Kosovo provincijoje nepavyko. Atsakydamas į klausimą Vokietijos savaitiniam žurnalui "Der Spiegel", ką patartų Miloševićui, atsižvelgiant į tarptautinę Serbijos izoliaciją, Nikolič sakė, jog Milošević turėtų atsistatydinti ne todėl, kad to reikalauja Vakarai, o todėl, kad patyrė pralaimėjimą Kosove. Nikolič yra pirmas vyriausybės ir ultranacionalistinės Serbijos radikaliosios partijos narys, atvirai paraginęs Miloševićų atsistatydinti. (REUTERS)

* **ŽEMĖS DREBĖJIMAS TURKIJOJE.** Naujausiais duomenimis, per žemės drebėjimą Turkijoje žuvo 7 tūkst. 85 žmonės, o 33 tūkst. 559 buvo sužeisti. Milijonai Turkijos gyventojų nenakvojo namuose, nes buvo pranešta apie galimą dar vieną požeminį smūgį per artimiausias 24 val. Specialistų nuomone, esant tokiems šiltemis orams mažai tikėtina, kad po griuvėsiais atsidūrę žmonės galėtų ilgiau išgyventi. (DPA)

Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje PAVYKUSI TAUTININKŲ GEGUŽINĖ

Po didžiųjų liepos mėnesio karščių rugpjūčio 1-oji tapo tikra atgaiva. Tą sekmadienį oras buvo vėsesnis. Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus suruošta gegužinė pateisino rengėjų pastangas ir papildė skyriaus kasą. Į Ateitininkų namų sodelį Lemonte sugužėjo ne tik Tautinės sąjungos nariai, bet ir nemaža jai nepriklausančių lietuvių.

Gegužinė vyko sklandžiai, skyriaus nariams energingai darbuojantis. Ištroškusiems svečiams bare patarnavo Kazys Rožanskas, bilietėliais aprūpino Bronė ir Albertas Kremeriai, o maistą dalino Kazė Požerniukienė ir Irena Dirdienė su savo dukra. Skanūs *Racine* kepyklos pagaminti cepelinai su priedais bematant buvo išpirkti. Kava ir pyragaičiai (minėtos kepyklos dovana) vaišino Felina Braunienė.

Loterijos stalas atrodė itin patraukliai: ant jo puika-

vosi gausios ir vertingomis skyriaus narių bei svečių suaukotos dovanos. Sigutė Žemaitienė jau nuo ankstyvo ryto čia darbavosi, o jai talkino šių eilučių autorė. Loterijos bilietus sėkmingai platino Birutė Buchienė ir M. Bytautienė. Visos komandos viršininkė, žinoma, buvo Čikagos skyriaus pirmininkė Matilda Marcinkienė.

Tą sekmadienį Palaiminto Jurgio Matulaičio misijos kapelionas, kun. Algirdas Palionas, ką tik grįžęs iš Lietuvos, tuojau po pamaldų pasakojo apie dabartinę bažnyčios padėtį Lietuvoje. Po šio pranešimo jis su daugeliu svečių dar spėjo atvykti į šią gegužinę. Tai buvo maloni staigmena.

Gegužinėje taip pat dalyvavo iš Klyvlendo atvykęs "Vilties" draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis. Svečias turėjo progos iš arčiau susipažinti su čikagiškiais ir pasikalbėti įvairiais jam rūpi-

mais klausimais.

Gegužinės svečiai nesukibėjo namo, bet ilgai šnekučiavosi maloniame ažuolų pavėsyje.

Vanda Mažeikienė



Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdybos nariai tautininkų gegužinėje. Iš kairės: sekr. Vanda Mažeikienė, pirm. Petras Buchas, svečias iš Klyvlendo – "Vilties" draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis, išd. Oskaras Kremeris ir vicepirm. Vaclovas Mažeika.

JAV LIETUVIAI IR LIETUVA

(Iš pasisakymo Lietuvos Mokslų akademijoje liepos 13 d., pokalbyje "Lietuvių tautinis judėjimas – JAV ir Lietuva")

Nebandysiu aptarti visų problemų, su kuriomis susiduria Amerikos lietuviai, turintys reikalų su dabartine Lietuva arba su jos valdžia. Pateiksiu tik keletą pavyzdžių.

Lietuvoje, palyginus, mažai žinoma apie užjūrio lietuvių įnašą į vėliausiąją laisvės kovą. Nenorima pripažinti, kad per tuos 50 sovietų okupacijos metų (žinoma, ne visi juos mato kaip "okupacijos metus") pasaulinio masto kovą už Lietuvos laisvę vedė užsienio lietuviai, kurie visur kontratakavo Sovietų Sąjungos pastangas įtikinti, jog Lietuva lyg tai savo noru įsijungė į tą "brolišųjų tautų" glėbį. Jie įtakoję politikų nuomonę. Jų pastangomis buvo išlaikytos Lietuvos Respublikos atstovybės ir net ambasados. Tai buvo didelė ir atkakli kova, kurioje dalyvavo maždaug 100,000 lietuvių. Tos kovos pripažinimas bei supratimas indėlio į tai, kad jus atgavote laisvę, turėtų būti giliau nagrinėjamas Tėvynėje.

Ne visi šios aršios kovos dalyviai sulaukė tos laimingos ir džiaugsmingos dienos, kada Lietuva vėl pasiskelbė laisva ir nepriklausoma. Dauguma jų jau buvo iškeliavę į Anapilį. Tačiau liko jų užauginta jaunesnioji karta, kurios didelė dalis rūpinasi Lietuvos

Vytautas Šliūpas

reikalais ir save laiko lietuviais. Nors ir užsienio lietuviais, bet lietuviais!

Po nepriklausomybės atstatymo Lietuvoje daugelis iš mūsų su džiaugsmu atvykome į savo gimtinę. Daugelis dar būdami darbingi, patyrę pasaulinio masto versluose, profesijose, ar net ir diplomatiijoje. Siūlėmės pagelbėti valstybei atsistoti ant kojų, įeiti į vakarietišką bendruomenę. Deja, mūsų siūloma pagalba daugumoje atvejų buvo atmesta. Labai aiškiai pajutome: "Duokite mums savo dolerius, o patys nesimaišykite". Toks buvo lietuvių, gyvenančių Lietuvoje, siauras mąstymas, pavydas, gal net baimė prarasti šiltas valdiškas vieteles. Kaip matote, dabar po 10 metų tai labai atsiliopė krašto gerbūviui. Vengrai, estai, gal ir latviai prasiveržė į priekį.

Vienas Kalifornijoje gyvenantis latvių veikėjas neseniai man sakė: "Iš mūsų trijų Baltijos tautų, estai yra patys išmintingiausi. Jie iš karto ėmėsi reikiamų reformų, pritaikė savo įstatymus prie vakarietiškų normų ir prisitraukė savo užsienio tautiečius, gavo finansinę ir kitokią paramą. Mes, latviai, esame antroje vietoje: kartais darėme tai, kas buvo logiškai reikalinga, o kartais to ir nedarėme. Tačiau jūs, lietuviai, esate patys "parapijietiškiausi", nenorite net pasižiūrėti, kas dedasi už savos parapijos

tvoros, nenorite daryti to, kas reikalinga. Jūs manote, kad tuo apgausite Vakarų pasaulį ir jums nereikės keisti įstatymų, nereikės prisitaikyti ir kažkaip išmuksite į Europos Sąjungą bei NATO. Ne, taip nebus! Manau, jau pamatėte, kad nežiūrint to, kaip stengėtės, bet nei į ES, nei į NATO nebuvote pakviesti".

Viena iš skaudžiausiųjų nuoskaudų, kurią Lietuvos valdžia ir Seimas tebevykdo prieš savo tautiečius, tai buvusiųjų "nacionalizuotų" (geresnis žodis – pavogtų) nuosavybių negrąžinimas. Ši problema turės būti išspręsta pagal Vakaruose pripažintus principus, t. y. tuos, kurie aiškiai pasako, jog žmogaus turėta nuosavybė yra neliečiama. Taip nurodoma ir Jungtinių Tautų žmogaus teisių chartijoje. Juo greičiau tai bus padaryta, juo Lietuvai bus lengviau. Tuo pačiu Lietuvos žmonės greičiau atsiųkratys sovietmečio mentalitetą, ims ir vėl moraliai, teisingai elgtis.

Kai matysite iš prof. Gary Hartman straipsnio, išspausdinto naujausiąjame "Lietuvių tautos" leidinio 4-ame tome, mano tėvas aušrininkas dr. Jonas Šliūpas, dr. Jono Basanavičiaus bendražygis, yra didžiai nusipelnęs Lietuvai. Prieškariniais laikais Kauno universitetas jam suteikė net tris Garbės daktaro laipsnius. Tai pagerbimas, kokio iš Vytautas Magnus universiteto net iki šiol

(Nukelta į 6 p.)

XIII AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Jau vyksta kongreso ruošos darbai. Sveikiname Amerikos Lietuvių tarybos Čikagos skyrių už pasiryžimą suorganizuoti šį neeilinį, plataus masto renginį, kuris vyksta kas penkti metai. XIII Amerikos Lietuvių kongresas įvyks šiemet, spalio 23-24 dienomis Čikagoje. Dalinamės šiomis pirmomis žiniomis:

Kongreso šūkis – *Sutartinai dirbkime Lietuvai!*

Kongresą ruošia Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius, kuriam vadovauja Matilda Marcinkienė. Kongreso rengimo komitetą sudaro:

finansų komitetas –	vadovauja J. Gaižutis
informacija – spauda –	vadovauja A. Repšienė
transportas –	vadovauja J. Bagdžius
banketas –	vadovauja E. Oželienė
leidinys –	vadovauja J. Jasiūnienė
loterija –	vadovauja J. Gaižutis

Prašome sekti lietuvių spaudą, kurioje bus pateikiamos žinios apie kongresą. Galima kreiptis ir į ALT'os būstinę telefonu 773-434-2040.

Išsamesnės žinios ALT'os nariams bus siunčiamos paštu.

LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTIJOSE

"Laisvės žiburys" – New York, NY
Rochester lietuvių radijo programa "Dainos aidas" – Rochester, N.Y.

"Tėvynės garsai" – Cleveland, OH
Baltimorės radijo programa – Baltimore, MD
Lithuanian – American Radio – Chicago, IL
Margutis II – Chicago, IL
Lietuvių melodijų radijo valanda – Detroit, MI
American – Lithuanian Voice, Inc. – Detroit, MI
Filadelfijos bendruomenės balsas – Philadelphia, PA
Lietuvos prisiminimai – Waterbury, CT
"Tėvynės garsai" – Hartford, CT
"Laisvės varpas" – Boston, MA
Lietuvių radijo klubas – Los Angeles, CA
Studija "R" – Chicago IL

Marija Remienė

ATITAIŠYMAS

Žinutėje "LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS JAV" (žr. "Dirva", 1999 m. rugpjūčio 10 d., 5 puslapyje) buvo praleista viena radijo programa: American – Lithuanian Voice, Inc. – Detroit, MI. Atsiprašome.

"Dirvos" redakcija

(Atkelta iš 5 p.)

JAV LIETUVIAI IR LIETUVA

nėra gavęs joks kitas asmuo. Bet ar Jono Šliūpo nuopelnai dabar įvertinami Lietuvoje? Ne, toli gražu to nėra. Nejau-gi galima elgtis su jo atmintimi taip, kaip dabar elgiasi Lietuvos valdžia, jos Kultūros ministerija ir jai pavaldus "nacionalinis" muziejus?

Jau aštuoni metai kaip bandau Palangoje atgauti tėvo turėtą ir man pagal palikimą priklausančią nuosavybę – tėvo namus – kad galėčiau užtikrinti, jog tenai bus ir iš-

liks ateities kartoms dr. Jono Šliūpo memorialas. Toks, kaip yra Kaune poetui Maironiui, Druskininkuose – muzikui ir dailininkui Čiurlioniui ir kitiems skirti panašūs memorialai.

Kodėl man negrąžina tų namų? Palangoje "nacionalinis" muziejus juose yra įkūres tik kelis kambarius, kuriuose yra šokia tokia paroda (tik vienas kambarys skirtas vien dr. Jonui Šliūpui). Jie tai vadina muziejumi. Bet tikru-

moje jie ten įsitaisė 15 kambarių saviškių vasarojimui. Šliūpo namai paversti į vasarnamį – viešbutį! Kai kada tuos kambarius net išnuomoja užsieniečiams turistams. Jeigu ne asmeniniai valdininkų interesai, seniai būčiau pastatus atgavęs.

Ar galima taip nepagarbiai elgtis su Lietuvos didžiojo patrioto atmintimi? Ar ilgai dar bus leidžiama Kultūros ministerijai laužyti net ir dabartinius Lietuvos Respub-

likos įstatymus vien dėl to kad "nacionalinio" muziejaus ir Kultūros ministerijos valdininkai galėtų patogiai tenai vasaroti?

Per aštuonerius metus kreipiausi į beveik visus tuometinius Kultūros ministrus, į Ministrus Pirmininkus, į Seimo Pirmininką ir į abu Lietuvos Respublikos Prezidentus, bet pagalbos nė iš vieno jų nesulaukiau. Atrodo, kad tas reikalas nesvarbus Lietuvos valdžios pareigūnams. Vie-

ntelis man likęs kelias buvo kreiptis į tarptautines institucijas, į Helsinkio komisiją. Tą ir padariau. Helsinkio Komisija keletą kartų rašė laiškus Lietuvos valdžiai, Amerikos Kongresas priėmė rezoliuciją, bet ir į tuos klabinimus Lietuvos valdžia nesiteikė reaguoti.

Sakykite, kur teisybė, kur dingo turėtas tarptautinės gėdos jausmas? Nejaugi viskas išnyko per sovietmečio laikotarpį? Quo vadis, Lietuva?

Laiškai "Dirvai"

"Steigiamojo Seimo nariui Viktorui Beržinskui atminti"

(Pasakoja žymiojo politiko dukra)

Mus labai pradžiugino toks gražus Dr. Leono Milčiaus straipsnis apie mūsų tėvelio – Lietuvos Steigiamojo Seimo nario Viktoro Beržinsko pagerbimą Raudondvaryje (žr. "Dirva", liepos 20 d.). Tėvelis buvo kuklus žmogus. Mums net sunku patikėti, kad po 52 metų dar atsirado žmonių, kurie įdėjo tiek daug širdies ir darbo, ruošiant tokią gražią jo atminimo šventę. Ačiū!

Mes – jo dukterys, girdėjome, kad tėvelis palaikė ryšius su partizana, buvo išduotas, žiauriai KGB sužalotas. Nuvežtas į Kauno kalėjimą, jis mirė. Vieni sakė, kad mirė po 3 dienų, kiti – net po 3 mėnesių. Tik mes niekada nebuvome girdėjusios apie tą, kaip Jurgis Bielinis pasakė, "bjauriausią klastotę, kurią sukūrė juos nužudęs sovietinis KGB", kad Tėvas ir jo žmona Barbora "mirė, prisigėrę naminės degtinės".

Tėvelis niekada negėrė. Kai mes gyvenome Kaune, jis buvo Blaivybės draugijos pirmininkas. Aš esu jauniausia jo duktė ir labai gerai prisimenu susirinkimus Liaudies namuose – Žydų teatro salėje, nes aš ten nuo 9-10 metų dalyvaudavau po paskaitų rengiamose "meniškoje dalyse". Tėvelis visada kalbėdavavo, kaip girtuokliavimas ardo šeimas ir neleidžia žmonėms atsistoti ant kojų ekonomiskai. Nejaugi negana, kad KGB nužudė jį ir mes net nežinome, kur yra jo kūnas? Bet kad dar purvina jo charakterį, mums yra per sunku nutylėti.

Jei kas iš raudondvariečių, kurių, gaila, aš nepažįstu, nes ten neteko gyventi, galėtų man parašyti, aš būčiau labai dėkinga. Aš ieškojau Vytauto Basčio, bet neradau. Ačiū dar kartą visiems!

Taigi, kaip jau minėjau, aš esu ta "jauniausia" Ber-

žinskaitė. Dar prieš kelis metus buvau savo sesučių lepinama Kalifornijoje, kaip "baby sister". Dabar tie geri laikai užsibaigė ir man jau kartais tenka rūpintis jomis. Dr. V.B. Raulinaitienė jau daug metų turi Parkinsons ligą ir nebeturi jėgų – gyvena Oxnard, CA. Aldona Bradley – buvusi Vadopalienė – jau 9 metai slaugo savo sūnų, kuris po insulto priepuolio (stroke) yra invalidas ir nekalba. Aldona gyvena su juo Newport Beach, CA. Aš gyvenu Toronte.

Mes visos verkėm, aptardamos tą gražų dr. L. Milčiaus straipsnį, bet mums visoms, kaip blaivininko dukterims, buvo sunki ta "numirimu nuo samagono" dalis. Esu čia labai daug rašiusi prieš komunistus į "Toronto Sun" laikraštį "Letters to the Editor", tai tuojau šokau rašyti jums.

Vita Beržinskaitė Lapaitienė

FILADELFIJOS LIETUVIŲ PARAPIJOMS PASKIRTAS KLEBONAS

Filadelfijos arkivyskupui kardinolui Anthony Bevilacqua paskyrus, liepos pradžioje su specialiomis bažnytinėmis apeigomis kun. Petras Burkauskas tapo klebonu dviejose Filadelfijos lietuvių parapijose. Liepos 3 d. kun. Burkauskas tapo penktuoju seniausios Filadelfijoje lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonu, o liepos 4 d. – ketvirtuoju Šv. Andriejaus parapijos klebonu. Paskyrimo sulaukta šiais metais, kun. Burkauskui atšventus 20-ąją kunigystės šventimų sukaktį ir Šv. Andriejaus lietuvių parapijai iškilmingai paminėjus 75-ją parapijos įkūrimo sukaktį.

Iš pareigų pasitraukus klebonui kun. Kajetonui Sakalauskui, 1992 m. rugsėjį kun. P. Burkauskas ėmėsi talkinti be ganytojo likusiems Šv. Andriejaus parapijiečiams. Arkivyskupijos vadovams nutarus neuždaryti gyvos Šv. Andriejaus parapijos, 1993 m. sausyje kun. Burkauskas buvo paskirtas parapijos administratoriumi. Siekdamas pilnai atsidėti lietuvių sielovadai, jis išstojo iš Tėvų paulinų vienuolių ordino, kurio nariu buvo nuo 1971 metų. Kun. Burkausko entuziazmas ir gabumai su-tvirtino ir nauja vaga pakreipė Šv. Andriejaus dvasinį gy-

venimą ir parapijiečių sieki išlikti lietuviams.

Pensijon pasitraukus Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui kun. Eugenijui Wassel, 1996 m. rugsėjo mėnesį kun. Burkauskas priėmė arkivyskupijos kvietimą administruoti ir Filadelfijos pietinėje dalyje esančią Šv. Kazimiero parapiją. Ši lietuvių parapija išlaiko katalikišką mokyklą, įkurtą 1906 metais.

Skyrimas klebonu 49 metų amžiaus kunigo sustiprina šių dviejų parapijų išlikimo galimybes. Kun. Burkauskui sėkmingai pavyko pervesti abi lietuvių parapijas per Filadelfijos arkivyskupijos vertinimo procesus, tuo užtikrinant parapijų tolimesnę egzistenciją. Arkivyskupijos sprendimu, šiuo metu Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijos yra "sudvynintos" (twinned), kiekvienai parapijai išlaikant savo identitetą, tačiau aptarnaujant vienam klebonui.

Kun. Burkauskas, gimęs ir užaugęs Union City, CT, gerai supranta lietuvių parapijų išsilaikymo problemas. Abi parapijos didžiai įvertina jo norą darbuotis lietuvių pastoracijoje. Prel dr. Juozas Anderlonis yra klebonu Filadelfijos trečioje Šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

Teresė Gečienė

ATSIKURIANTI LIETUVOS PRAMONĖ



Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus su naująja KMM "Gage 2000" matuoja sprausminio lėktuvo detalę. Iš kairės: B&S-P gen. direktorius P. Vilkas, Prezidentas V. Adamkus ir B&S-P steigėjas R. Bričkus.



V. Kapočiaus nuotr.

ATITAIŠYMAS

"Dirvos" 30-oje laidoje, (rugpjūčio 10 d.) 5-ame puslapyje paskelbtos žinutės "Lietuvių laikraščiai ir žurnalai užsienyje" autoriai pateikė neteisingą anglų kalba leidžiamo lietuvių žurnalo "Bridges" adresą. Teisingas redakcijos adresas yra: 1212 Mohegan Road, Manasquan, NJ 08736.

Su padėka
Rasa Ardytė-Juškienė

IRENA
KRIAUČELIŪNIENĖ
pakeitusi gyvenvietę,
praneša savo
dabartinį adresą:
IRENE LEONAS
806 KENMARE
BURR RIDGE,
ILLINOIS 60521
Tel. (630) 734-9626.

Jaunimo puslapis

Skyriaus vedėja – Rita Augienė

Eisim į pasaulį mudu abudu

Pasvarscyk, antela,
Cykliai plūkiudama
Pamįslyk, mergela,
Už mani aidama.

Dzūkų daina.

Liepos 10 d. St. Columbkille bažnyčioje, Parma, OH, buvo sutuokti Ričardas Matas ir Barbara Zak. Vedybų apeigas pravedė kun. Eric Orzech. Vargoninkavo George Pastva, giedojo solistė Virginija Muliolienė. Skaitinius skaitė Ričardo sesuo dr. Daina Mataitė ir Barbaros sesuo Renee Ciavarella. Pamergė buvo Anne Zak, o pabrollys – Steven Buynack. Žiedus nešė jaunosios seserėnai – Kevin ir Tommy Byrne. Bažnyčion suvažiavus, į suolus palydėjo Ričardo pusbroliai Jonas ir Juozas Natkevičiai.

Po apeigų bažnyčioje, jų dalyviai nuvyko į Canterbury golfo klubą, Beachwood, OH. Vaisėse dalyvavo abiejų šeimų nariai ir bičiuliai. Ričardo tėvai – dr. Stepas ir dr. Giedra Matai. Barbaros tėvai p. ir p. Mieczyslaw Zak.



Jaunavedžiai Ričardas ir Barbara Matai.

G. Juškėno nuotr.

Sekmadienį, liepos 11 d., jaunieji išvyko į povestuvinę kelionę laivu Karibų jūroje. Sugrįžę iš malonios kelionės, jie apsigyveno Brecksville, OH. Ger.J.

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS KONKURSO DALYVIŲ RAŠINIAI

Mokinių, lankančių
lietuviškas mokyklas,
esančias už Lietuvos ribų,
rašinių konkursas.

Premijų mecenatas –
Raimundas Grigaliūnas.
Vertinimo komisijos vadovė
– JAV LB Švietimo tarybos
pirmininkė Regina Kučienė.

MANO ĮDOMIAUSIAS GYVENIMO NUOTYKIS

Janušauskas Povilas,
septintokas

Lenkvičių mokykla
Nieman (Ragainės) rajonas
(Karaliaučiaus kraštas)

Mūsų gyvenimas pilnas linksmų, liūdnų ir nuotaikingų dienų. Man yra tekę patirti daug linksmų nuotykių, o kiti ne tokie jau ir linksmi. Bet labiausiai mano atmintyje įstrigo nuotykis, kurį aš patyriau, atostogaudamas Lietuvoje. Tai buvo pavasario atostogos mokykloje. Aš tada mokiausi penktoje klasėje. Mes su tėčiu išvažiuojame pas senelius į Lietuvą. Mano seneliai gyvena Jurbarko rajone, labai gražioje vietoje, netoli miško ir tvenkinio. Tvenkinyje seneliai augina žuvis. Miške labai gražu, daug žalmos, įvairių garsų, puikiausių gėrybių, kvapų, paukštelių. Vasarą seneliai uogauja, gry-

bauja, veža malkas. Mano tėveliui miškas yra antrieji namai.

Diena prasidėjo, kaip visada, įprastai. Lauke buvo gražus oras, čiulbėjo paukšteliai, švietė saulė. Aš nežinodamas, ką veikti, nutariau pasidaryti plaustą ir paplaukioti tvenkinyje. Taigi aš pradėjau darbuotis. Senelis man surado lentų, kuolų. Pradžioje aš paprašiau tėčio, kad man padėtų nunešti prie tvenkinio kuolus. Mes su tėčiu, kaip reikiant pavargome, kol sunešėme. Tėčiui pasakiau, kad toliau susitvarkysiu pats. Darbas sekėsi gana neblogoai. Grįžau į namus pas senelius, susipjausčiau lentas, po to jas nusinešiau prie tvenkinio ir prikaliau prie plausto. Na, ką gi, beliko plaustą įstumti į vandenį.

Bet staiga į kiemą įriedėjo raudonas automobilis. Iš smalsumo nuėjau pažiūrėti, kas atvažiavo. Įėjęs į kiemą, pamačiau savo dėdę ir pusbrolį Tomą. Jis tuomet mokėsi septintoje klasėje ir gyveno Lietuvoje, Šilutės rajone. Mes labai džiaugėmės, pamatę vienas kitą. Kai papasakojau jam apie plaustą, tai bėgte nubėgome prie tvenkinio. Jam labai patiko mano padarytas plaustas. Mes norėjome juo plaukti, tačiau plaustą dar

reikėjo įstumti į vandenį. Tai gi mes stengėmės iš visų jėgų ir įstūmėme jį į vandenį. Pirmas ant plausto užlipo Tomas. Atrodė, kad plaustas neskęsta. Bet kai užlipau aš, plaustas paniro iki kelių, ir man teko šokti į krantą. Sėkmingai iššokęs, pagavau virvę, prie kurios buvo pritvirtintas plaustas ir ištempiau jį į krantą. Ilgai galvojome su Tomu, ką daryti, kad galėtume plaukioti. Po poros valandų mes sugalvojome po plausto apačia pritvirtinti butelių, pagamintų iš plastmasės, tačiau plaustas skęsdavo ir toliau. Tada kieme suradome padangą ir pritvirtinome prie plausto. Plaustas mus ne labai laikė, bet mes pasiėmėme irklus ir plaukėme link vidurio.

Jeigu mes pakrypdavome į vieną pusę – plaustas panirdavo. Mus truputį gąsdino, todėl susiruošėme plaukti į krantą. Kol plaukėme į krantą, mūsų rūbai jau buvo šlapi. Aš stovėjau plausto priekyje, todėl pirmas iššokau į krantą. Šokdamas į krantą, Tomas atsispyrė į plaustą, ir šis pradėjo plaukti vidurio link. Tomas, nenorėdamas prarasti plaustą, išibėgėjo ir šoko nuo kranto ant plausto. Jis užšoko

(Nukelta į 8 p.)

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI



Raimonda Mikatavage
33

PASIRŪPINKITE SAVO SAUGUMU

Policija

Labai retai kai kuriose valstijose, pavyzdžiui, Kalifornijoje, policininkas taip pat gali paprašyti, kad parodytumėte imigracijos dokumentus.

Jeigu sunkiai suprantate, ką sako pareigūnas, paaiškinkite: "Aš neseniai atvykau į Ameriką. Prašyčiau kalbėti lėčiau." (*I am new to America, please speak slowly*). Pareigūnas gali nusinešti jūsų dokumentus į savo automobilį ir po kelių minučių sugrįžti. Jis paaiškins, kodėl jus sustabdė ir paduos raštelį. Tai gali būti "perspėjimo talonas" (*warning*), už kurį nereikia mokėti, arba "baudos talonas" (*ticket*). Baudą turite sumokėti per nurodytą laiką.

Jeigu pažeidėte eismo taisykles ir sumokėjote baudą, jums gali būti paskirti baudos taškai. Dėl to prarangs jūsų draudimo įmokos. Jeigu užprotestuosite baudą, jums bus paskirta protesto nagrinėjimo teisme data. Teismai negali priversti jūsų liudyti prieš save. Neprivalote prisipažinti, jog prasižengėte. Jeigu gavote baudą už neleistinoje vietoje pastatytą automobilį, dažniausiai sutaupysite laiko ir nervų, iš karto ją sumokėdami. Jei nesumokėjote daug baudų, policija gali surakinti automobilio ratus iki to laiko, kol jų nesumokėsite.

Atminkite, kad jeigu JAV-ose jus apkaltino įvykdžius nusikaltimą, esate nekalti tol, kol neįrodyta jūsų kaltė. Turite teisę pasisamdyti advokatą, kuris atstovaus jus teisme. Jeigu neturite pinigų pasisamdyti advokatą, jį paskirs teismas.

Eismo nelaimė

Jeigu patekote į avariją, sustabdykite automobilį, kai tik saugu tai padaryti. Pasi- stenkite kuo greičiau pasitraukti iš automobilio srauto. Pasilikite automobilyje ar

greta jo ir niekur nuo jo nesi- traukite. Paprašykite, kad kas nors iškvieštų policiją, net jei avarija – visai menka. Daugelis vairuotojų automobiliuose turi telefonus ir noriai jums pagelbės.

Neatsiprašinėkite patys ir nekaltinkite kito vairuotojo. Kalbėkite kiek galima mažiau. Užsirašykite kito avarijos dalyvio pavardę, adresą, telefono numerį, draudimo kompaniją ir pažymėjimo numerį. Taip pat užsirašykite jo automobilio markę, modelį, pagaminimo metus ir registracijos numerį.

Kitas autoįvykio dalyvis irgi turi teisę gauti tokią pačias žinias iš jūsų. Jeigu automobilis – ne jūsų, nurodykite savininko pavardę ir telefono numerį. Jeigu yra autoįvykio liudininkų, užsirašykite jų pavardes, adresus ir telefono numerius. Kai atvyks policininkas, atsakykite į jo klausimus. Užsirašykite pareigūno pavardę, telefono numerį ir policijos pranešimo numerį. Kiek įmanoma greičiau apie autoįvykį praneškite draudimo kompanijai.

Jeigu manote, jog susižalojote, tą pačią dieną turėtumėte nuvykti į ligoninę ar pas savo gydytoją.

Jeigu jus nori apiplėšti

Jeigu nusikaltėliai nori tik jūsų automobilio ar pinigų, sutikite nedelsdami. Atiduokite tai, ko jie nori. Būkite mandagūs, nesipriešinkite. Nedarykite staigių judesių. Visada turėkite su savimi, ką atiduoti. Nieko negavęs nusikaltėlis gali įsiusti.

Kasmet Amerikoje pagrobama apie 25 000 automobilių (iš žurnalo "Business Driver", 1996). Pagrobimas reiškia, kad automobilį iš jūsų atėmė jėga. Tai gali įvykti degalinėje, degant raudonos šviesos signalui sankryžoje, automobilių stovėjimo aikštelėje ar bet kur kitur. Pagrobėjai dažnai atsitrenkia į nekaltą vairuotoją, žibant raudonos šviesos signalui. Kai vairuotojas išlipa apžiūrėti savo automobilio, nusikaltėliai puola. Jeigu neišgirsite staigiai stabdomo automobilio padangų cypimo, neišlipkite.

Nelaikykite neužrakintų automobilio durelių ar nuleistų langų. Jeigu vairuojant automobilį pasirodys, kad esate persekiojami, važiuokite į gerai apšviestą viešą vietą arba iki policijos nuovados. Nevažiuokite į savo namus.

Gyvenimas neribotą galimybių šalyje/ Raimonda Mikatavage. – Kaunas: Šviesa.

JAU 30 METŲ BE DAKTARO ADOMO LASKAUSKO

Penktajame ir šeštajame dešimtmetyje Baltimorėje dažnokai matydavome senuką su dailia barzdele ir užriestais ūsais. Taip mėgo atrodyti daugelis vyrų šio šimtmečio pradžioje, įskaitant ir Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną, brolius Yčus bei kitus inteligentus. Tas inteligentiškas senukas buvo dr. Adomas Laskauskas.

A. a. dr. Adomas Laskauskas buvo gimęs 1887 m. rugpjūčio 18 d. Puriškių kaime, Svedasų valsčiuje, Rokiškio apskr. Jis buvo pirmasis iš keturiolikos vaikų, iš kurių tik devyni užaugo. Tėvas buvo ūkininkas, tik be žemės – ūkių nuomodavo. Matyt, buvo gana darbštus ir sumanus, nes susitaupęs pinigų, nusipirko Lagėdžių dvarą. Jis ir nutarė vyriausiąjį sūnų leisti į mokslus.

Adomas, baigęs Mintaujos gimnaziją (Latvijoje), įstojo į Tartu (Dorpat) universitetą studijuoti mediciną. Iš studijų laikų labai gražiai Adomą Laskauską prisimena a. a. pulkininkas Pranas Saladžius, tuo laiku mokytojavęs Anykščiuose. Jo pirmtakas mokytojas nusivedė Praną Saladžių į Lagėdžių dvarą pabrėždamas, kad tai yra lietuviškas židinis ir šeima kalba tik lietuviškai. Tuo laiku visa Anykščių administracija buvo rusiška, o apylinkės "grietinėlė" – dvarininkai – sulenkėję.

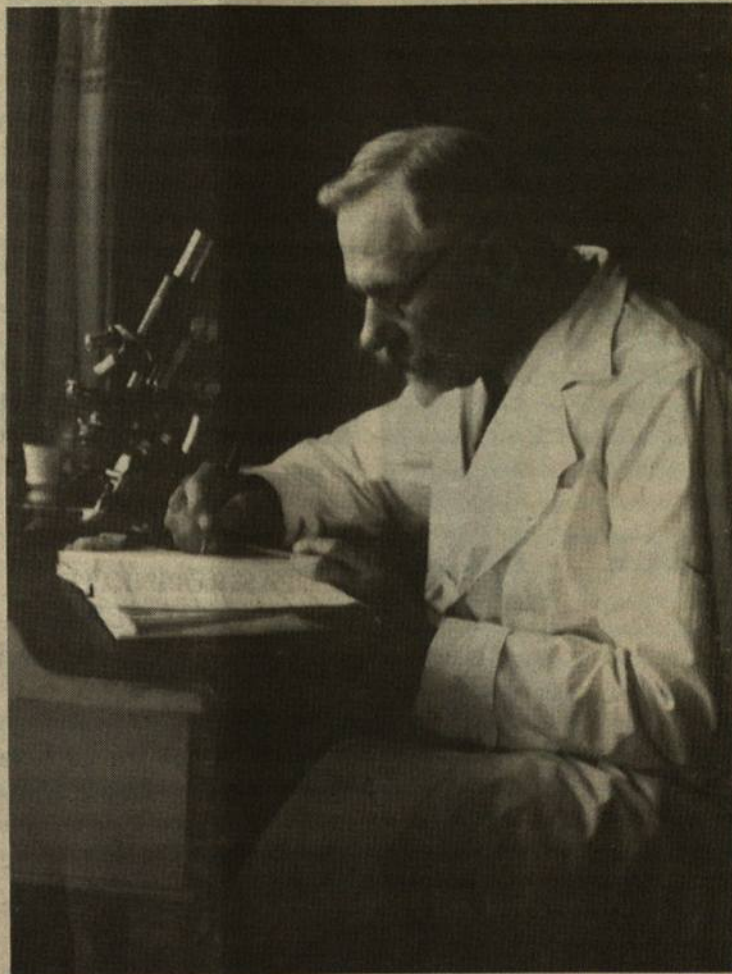
Studentas Adomas Laskauskas atostogų metu ruošdavo vakarėlius, režisuodavo vaidinimus ir taip pritraukdavo apylinkės jaunimą bei senesnius gyventojus, net ir tuos sulenkėjusius dvarininkus. Tiesa, pastarieji suėjimuose kalbėdavo tik lenkiškai. Tačiau jaunas studentas pritraukė iš lenkiškai kalbančių šeimų jaunąsias atžalas, kurios vėliau tapo atgimstančios Lietuvos žadintojais. Studentui Adomui daug padėdavo ir jo seserys – Domutė, Marytė ir Teofilė.

Mokytojo P. Saladžiaus ir jau baigusio mediciną dr. Adomo Laskausko draugystė nenutrūko. Dr. A. Laskausko 75-tųjų metų jubiliejaus proga P. Saladžius savo laiške

MANO ĮDOMIAUSIAS NUOTYKIS

(Atkelta iš 7 p.)

ant plausto, bet buvo išibėgėjęs per daug ir, neišlaikęs lygsvaros, nukrito nuo plausto tiesiai į vandenį. Tomas paniro virš galvos. Išnirdavo ir vėl pradingdavo. Buvau pasimetęs, nežinojau, ar šokti jo gelbėti, ar rinkti pagalbos. Tik staiga prisiminiau, kad šalia yra dar viena padanga. Mečiau ją į tvenkinį Tomui.



Dr. Adomas Laskauskas savo namuose Anykščiuose (nepriklausomoje Lietuvoje). K. Laskausko nuotr.

rašė: "Dr. Laskausko ir jo gražių Lagėdžių neužmiršiu iki savo mirties valandos. Jis daug pasitarnavo lietuvių. Jei aš save laikau karštu sąmoningu lietuviu, turiu būti Lagėdžių lietuvių židiniui".

Pirmajam pasauliniam karui prasidėjus, jaunas gydytojas buvo mobilizuotas į kariuomenę. 1916 metais jis pateko į vokiečių nelaisvę, iš kurios ištrūko tik 1918-ais. Įstojęs į Lietuvos kariuomenę, organizavo ligonines. 1923 metais jis išėjo į atsargą, turėdamas kapitono laipsnį.

Bedirbdamas Palangos ligoninėje, Adomas susipažino su gailėstingąja seserimi Barbora Indziulaite ir 1921 m. ją vedė. Jų vestuvės įvyko Birutės kalno koplyčioje. 1922 metais jiems gimė sūnus Julius-Kęstutis. Tačiau šeimos laimė neilgai trukus, nes jaunąją motiną pasiėmė sutvėrėjas. Jai teko labai anksti palikti mylimą vyrą ir sūnelį.

Nuo tada dr. Adomas Laskauskas pašventė savo gyvenimą sūnaus auklėjimui,

Tomas užsikabino už padangos ir atplaukė į krantą. Plaustas liko viduryje tvenkinio, o Tomas išlipo šlapias. Abu buvome labai išsigandę. Parėjome į namus, nuleidę galvas. Namuose mūsų nepagyrytė nei seneliai, nei dėdė su tėčiu. Po dienos, kai atsipeikėjome, pradėjome juoktis iš šito nuotykių, bet po savaitės mes abu susirgome gripu.

profesijai ir tautos švietimui. Privačia praktika jis pradėjo verstis Kavarske, bet netrukus persikėlė į Anykščius. Ten išdirbo iki pat pasitraukimo iš Lietuvos.

Gyvendamas Anykščiuose, dr. Adomas Laskauskas priklausė šaulių būriui ir buvo vienas iš tų, kurie suplanavo ir pastatė Šaulių namus, įdėdami daug darbo bei lėšų. Jo atsidavimas šiai organizacijai buvo begalinis. Be to, Adomas priklausė Lietuvių tautininkų sąjungai ir lietuvių verslininkų klubui.

1969 metais laidotuvių namuose jo buvęs kolega dr. St. Ankudas paskutiniojo atsisveikinimo kalboje šiek tiek nušvietė sunkias gydytojų darbo sąlygas tuometinėje Lietuvoje. Jis ypatingai pabrėžė primityvią gimdyvių aplinką, nes jaunos moterys gimdydavo tiesiai ant šiaudų kūlio ir nuo užkrėtimų dažnai mirdavo. Ne vieną kartą daktarui Adomui tekdavo sudraskyti savo chalata, aprišant žaizdas. Tais laikais kaimiečiai šaukdavosi daktaro, kai ligonis jau būdavo kritiškoje būklėje. Jaunas gydytojas, neretai jau nebegalėdamas nieko padėti, tokią mirtį labai skaudžiai pergyvendavo.

1940 metais užplūdus "raudonajam tvanui" dr. A. Laskauskas buvo vienas iš pirmųjų, įkalintų Utenos kalėjime. Tik 1941 m. birželio 24 d. jį išlaisvino sukilėliai. Tačiau iš kameros jis jau nepajėgė pats išeiti. O juk, anot P. Saladžiaus, "buvo toks tvirtas: žydėjo sveikata, visi jam pavydėjom. Bet kalėjimas daug kam sugadino svei-

katą".

Adomui Laskauskui sėdint kalėjime, į Sibirą buvo ištremta jo sena motina, dvi seserys ir brolis. Motina ir brolis neišlaikė sunkaus režimo ir paliko gulėti amžino įšalo žemėje. Sūnus, pasitraukęs į Kauną pas gimines, sulaukė vokiečių-sovietų karo pradžios ir, sugrįžęs į Anykščius, susitiko išlaisvintą tėvą.

Vokiečių okupacijos laikais dr. Adomas vėl tęsė medicininę praktiką Anykščiuose. Buvo žmonių gerbiamas ir mylimas ne tik dėl savo sumanumo ir sąžiningumo, bet ir kaip žmogus – geras kaimynas.

1944 metais artėjant bolševikų frontui, dr. Adomas nesiruošė palikti Lietuvą. Nors ir buvo labai nukentėjęs nuo raudonųjų okupantų, bet norėjo pasilikti ir numirti Lietuvoje. Tik sūnaus ir kitų giminių verčiamas sutiko trauktis į Vakarus. Vokietijoje atsидūrė Ingostadt, o benamių stovykloje jis tapo jos gydytoju, taip patarnaudamas bendro likimo broliams lietuviams.

Kalėjime praleisti beveik pilni metai atsiliepė ir paties daktaro sveikatai. Besitraukiant į Vakarus, jis porą kartų buvo sunkiai susirgęs ir tik

sūnaus Juliaus-Kęstučio bei kitų giminių didelio rūpestinumo dėka vėl atsigaudavo. Tie visi okupacijų ir nelaimių pergyvenimai glaudžiai susiejo tėvą su sūnumi. Tokie ryšiai pasiliko iki pat jo mirties.

1949 metais dr. Adomas Laskauskas su sūnumi atvyko į Baltimorę. Būdamas jau senyvo amžiaus ir silpnos sveikatos, jis nebesiryžo tęsti medicinos studijų, kad gautų leidimą verstis gydytojo praktika. Taip prie sūnaus ir praleido 20 metų Amerikos žemėje. Paskutiniuosius 4 metus jis jau nebesikėlė iš lovos. Patalpinus į globos namus, jį nuolat lankė sūnus Julius Kęstutis, jo žmona Liusė ir vaikaičiai – Ona, Romas ir Regina.

Mirė dr. Adomas Laskauskas 1969 m. rugpjūčio 24 d. Taigi jau 30 metų praejo be jo. Tačiau bekalbant su sūnumi, šis ir dabar dažnai vis prisimena savo a. a. Tėvelį ir nuostabų draugą. Bendri pergyvenimai, laimingai ir nelaimingai praleistos dienos taip juodu surišo, kad, man atrodo, jog jie kartu pasiliks ir Amžinybėje.

P.S. Biografinės žinios apie dr. Adomą Laskauską paimtos iš B. Medelio rašinio "Dr. Adomas Laskauskas", išspausdinto "Dirvoje" 1969 m. lapkričio 28 d.

Jonas Kardokas

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

Iš kelionių po Boliviją sugrįžo pasakojimo "Pasivaikščiavimas po žaliuosius rūmus" autorius Jonas Dunduras. Jis atsiprašo skaitytojų už ilgoką pertrauką ir 33-ajai "Dirvos" laidai jau paruošė savo pasakojimo tęsinį.

TRISDEŠIMT SEPTINTASIS

"Dirvos" novelės konkursas
Skiriamos DVI PREMIJOS:

pirmoji – 500 dolerių,

antroji – 300 dolerių,

iš A.†A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą, turinį ir pobūdį.

Paskutinė rankraščių įteikimo data – 1999 metų spalio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridodamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

PASLAPTINGASIS OSKARAS MILAŠIUS

(Šiomet sukako 60 metų
nuo poeto-diplomato
mirties)

Jonas Kardokas

Prieš kurį laiką atsivertęs kovo 9 dienos (Nr. 19) "Vals-tiečių laikraštį", užtikau su-trumpintai išspausdintą Oska-ro Milašiaus kalbą, pasakytą 1919 m. kovo 29 d. Paryžiuje. Man dar prieš Antrąjį pa-saulinį karą besimokant gim-nazijoje, literatūros pamoko-se apie jį buvo paminėta tik probėgomis. Todėl jo asme-nybė taip ir liko mįslė visam tolimesniai mano gyveni-mui. Perskaitęs minėtą jo kal-bą, nutariau ir "Dirvos" skai-tytojus su juo supažindinti. Tačiau pirmiausia pateikiu jo sutrumpintą biografiją, rem-damasis "Lietuvių enciklope-dija".

Oskaras V. Milašius (pa-sirašinėjo: *O.W. de Lubicz-Milosz*) gimė 1877 m. gegu-žės 29 d. Čerėjos dvare, bu-vusioje Mogiliovo guberni-joje, mirė 1939 m. kovo 2 d. *Fontainebleau*, Prancūzijoje. Lietuvių poetas, rašęs pran-cūziškai, filosofas-mistikas, Lietuvos diplomatas. Jo gim-i-nė valdė Labūnavos, Serbinių ir Anusevičių dvarus Kauno apskrityje, iš Sapių 18-ja-me amžiuje nupirko kelis dvarus Gudijoje. Vienas iš jų ir buvo minėtasis Čerėjos dvaras – Oskaro Milašiaus gimtinė.

Kai būsimajam poetui su-ėjo dvylika metų, jis buvo iš-vežtas į Prancūziją mokytis *Janson de Sailly* licėjuje. Nors pradėjo, dar gerai ne-mokėdamas prancūzų kalbos, bet po pusmečio pasivijo sa-vo klasės draugus ir tapo vie-nu iš pirmųjų mokinių. Studi-javo vokiečių ir prancūzų kalbas. Baigęs licėjų, studi-

javo archeologiją ir kalbų kil-mę.

1899 metais išleido pir-mąjį poezijos rinkinį. Pirmo-jo šio šimtmečio dešimtmečio pradžioje išgyveno psicholo-ginę ir pasaulėžiūrinę krizę. Sugrįžęs į namus, kartą 1902 metais, po ginčo su savo tėvu net bandė nusižudyti. Išgijęs nesijautė pasveikęs dvasiškai, nes gyvenimas jam atrodė be-prasmiskas. Tas neviltingas lai-kotarpis atsispindi ir "*Les Sept Solitudes*" rinkinyje, išleistame 1907 metais.

Gimtajame dvare O. Mi-lašius praleido trejus metus. 1904 metais mirus tėvui, jis paveldėjo jo turtą ir leidosi į kelionę po žymiausias Euro-pos vietas. Kai rašoma LE, šalia plataus pasaulio pažini-mo, jo persiorientavimui tu-rėjo reikšmės prancūzų inte-lektualų atsivertimai į kata-likybę, filosofų ir mistikų studijos, visatos bei gyven-i-mo prasmės problemomis be-sisielojantys poetai, kurių kū-rinius jis vertė į prancūzų kalbą. Ryškų žingsnį katali-kybės kryptimi atskleidžia jo dramatinė poema-misterija "Miguel Nanara" (1912) ir misterija "Mephiboseth" (1913).

Nebūdamas literatūros žinovu, nevardinsiu visų jo parašytų knygų. Tik primin-siu, kad Pirmojo pasaulinio karo metais, kada poetas pa-sijuto suradęs, ko aistringai siekė, jis įsijungė į politinę ir diplomatinę tarnybą lietuvių tautai. 1918 m. susipažinęs su kun. J. Dabūzinskiu, atvy-kusiu iš JAV į Paryžių, O. Milašius tapo aktyviu nariu Lietuvos delegacijoje prie Versalio taikos konferencijos ir pirmuoju Lietuvos atstovu

(1919-1925) prie Prancūzijos vyriausybės. Nuo 1925 metų pasilikęs pasiuntinybės pata-rėjo, reziduojančio ministro titulą, jis savo raštais ir ry-šiais su Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos pareigū-nais, jis atsidavusiai tarnavo Lietuvai. Į prancūzų žurnalus rašė straipsnius apie Lietuvą, populiarino lietuvių tautosaką ir poeziją, padėjo lietuviams, studijuojantiems Prancūzijo-je.

1937 metais VDU Teolo-gijos-filosofijos fakultetas 70-mečio proga O. Milašiui suteikė garbės daktaro vardą, o 1939 metais Lietuvos vy-riausybė jam paskyrė pensiją. Palikęs diplomatinę tarnybą, jis atsidėjo laukinių paukščių stebėjimui ir globai. Apsigy-veno *Fontainebleau*, kur netru-kus ir mirė. Kaip rašoma LE, jis buvęs "jautraus ir uždaro būdo, nuoširdus draugams, dėkingas jo poezija pripažįs-tantiems ir pasiruošęs padėti kiekvienam jo pagalbos rei-kalingam, nors į amžininkų masę žiūrėjo čia su aštriu sar-kazmu, čia su užuojauta, va-dindamas žmones savo drau-gais "priešais".

Cituoju jo kalbą, per-spausdintą minėtame laikra-tyje.

"Aš ilgai ieškojau, iš kur kyla tas gilus jausmas, kuris apima mane, prisiminus šią šalį, tokią tolimą ir taip ilgai nepažįstamą Vakarams – Lie-tuvą. Mano prisipažinimas, žinoma, kai ką nustebins, ta-čiau aš nė akimirkos nesvyra-vau, prieš atskleisdamas jums savo godas. Nors ir kupinas švelnumo tai melancholiškai ir dosniai žemei, suteikusiai man gyvybę ir galią ją dai-nuoti, aš, aišku, niekada ne-

būčiau sutikęs kalbėti apie meilę jai, jei mane su ta žeme teviennytų vien kraujo ir as-meninių prisiminimų ryšys. Tėvynė, kaip ir žmogus: rei-kia mylėti ją tokią, kokia ji bebūtų, tačiau ne visada ji pa-jėgi įkvėpti meilę. Tad aš iš-sižadu kilnios vienatvės, kad kalbėčiau apie Lietuvą. To-dėl, kad stebuklingoji šalis, suteikusi man sielą, yra ne tik mano, bet ir jūsų tėvynė".

Mes, būdami panašioje padėtyje, kaip ir O. Milašius, toli nuo tėvynės, laikę ją ant pjedestalo per 50 metų, nega-lėtume gražiau apibudinti mūsų ryšio su tolima ir dar ir šiandien Vakarams mažai pa-žįstama – Lietuva.

Oskaras Milašius toliau rašo: "Taip. Vakarų moterys ir vyrai, aš kalbu apie senąją jūsų tėvynę. Taip, indoeuro-piečių rasės dukros ir sūnūs, aš kalbu apie jūsų lopšį, nes Lietuva, tokia miglota jūsų vaizduotėje, yra seniausia ir grynčiausia liekana tos paslap-tingos rasės, kuri praeities tamsoje nusileidusi iš šventos vietos, vardu Pamyras, pa-sklido šaltos ir laukinės Euro-pos giriose ir lygumose. Šioje Baltijos šalyje, kurioje aš esu gimęs, prieš daugelį tūkstan-čių metų lankėsi arijų rasė, prieš pasklisdama į visas ke-turias Europos žemyno puses ir prieš padėdama išpūdingus socialinės struktūros pama-tus, kurie laikui bėgant turėjo būti apvainikuoti trimis svaigiais bokštais, nuo kurių dva-siniu žvilgsniu galima aprėpti Visatą, ir kurie vadinasi: Elada, Roma, Prancūzija. Kaip Roma, kaip Elada ir ypač Prancūzija, Lietuva yra daugiau negu tėvynė. Tai – Idėja, tai Liepsnojančios evo-lucijos židiny".

Toliau jis kalba apie vie-nos šakos atsiskyrimą ir nu-keliavimą į dabartinę Graiki-ją, susiliejamą su Kretos -Mi-kėnų kultūra bei išsivystymą į nuostabią helenų civilizaci-ją, kuri tapo šaltiniu romėnų ir prancūzų kultūroms. Ta mistiškoji rasė, nusileidusi iš spindinčio plokščiakalnio, kalbėjo sanskritu.

O. Milašius pasakoja apie žymius žmones, kuriuos lietuvių tauta davė lenkams, rusams ir kitiems kaimynams bei apie tų kaimynų suteiktas kančias ir pažeminimą Lie-tuvai. Jis taip pat sako, kad ne-atėjo kalbėti apie Lietuvai už-krautas kančias, bet apie šventąjį džiaugsmą, apie gy-vąją Lietuvą, kuri tapo ne-priklausoma dėka didvyrių aukų. Poetas pažymi: "Savo kilme, kalba, kultūra ir ypač charakteriu visai svetima triukšmingiems slavams, taip

ilgai ją engusiems. Lietuva skelbia visišką pilietinę ne-priklausomybę teritorijos, ap-gyventos šešių su puse mili-jono lietuvių ir susidedančios iš Vilniaus, Gardino, Kauno, Suvalkų gubernijų bei Rytų Prūsijos arba Mažosios Lie-tuvos. Valstybės sostinė se-nasis Vilnius arba Wilna, tam tikra prasme yra Lietuvos šir-dis ir Šventasis miestas. Bū-tent čia kadaise buvo Visuo-tinės Dievybės šventykla, bū-tent čia liepsnojo arijų amži-noji ugnis".

Poetas klausia: "Ar yra pasaulyje toks lietuvis vals-tietis, miestietis ar didikas, kuris nebūtų pasiryžęs ati-duoti savo gyvybę už Vilnių mistinės ugnies tabernakulį? Nors būdami krikščionys, mes neištrėmėme iš savo sie-los Amžinosios ugnies švie-sos ir karščio."

Jis prisipažįsta: "Aš pats ilgai nešiojau šią ugnį savyje – iki pat tos dienos, kai bro-liai man parodė ją – gyvą ir materialią po šiaudiniu Lie-tuvos valstiečio stogu. Mano broliai, čia esantys, aš ati-duodu jums pagarbą, nes bū-tent jūs, prancūzai, parodėte man kelią. Tą dieną supratau, kiek galios, kiek paguodos turi savyje šie žodžiai: **jauna lietuvių demokratija**. Paki-lusi iš karo griuvėsių, pilnai pasiruošusi atstatomajam dar-bui. Šioji šalis, kurios vardas užvaldė mano protą ir jaus-mus, tai – Lietuva."

Toliau jis pasakoja apie Lietuvos gamtą, metų laikus, gėlių ir miškų kvapus. Kal-bos pabaigoje pasako, kad ei-lėraščiai, kuriuos jis skaity-siąs, nėra iš senovės, bet šių dienų poetų sukurti. "Nu-traukdami ryšius su romanti-kų tradicija, mūsų poetai nu-simeta svetimšalių rūbus, ku-riais apvilkę savo mūzas bu-vo jų tėvai. Jie teisėtai išvijo lenkų kalbą iš savo knygų ir visiškai sugrįždami prie tauti-nių minties ir jausmo šaltinių, grąžino įstabiai lietuvių kal-bai, seniausiąją iš europietiš-kųjų kalbų, tą garbingą vietą, kuri ir buvo jai skirta.

Išnuomojamas butas
su 2 miegamaisiais
kambariais
(apie 1000 kv. pėdų
plotu) Skambinkite:
Jurgiui Šembergui
tel. (216) 486-4429.

Jauna šeima iš
Lietuvos gali
padėti pensijinio
amžiaus
žmonėms, kartu
gyventi ir rūpintis
ilgoniais.
Siūlyti tel.
216 738-7039.

Aušra ir Gintaras

Jonas Cadzow tęsia etninio paveldo studijas



Susitikimas su etninių studijų pradininku Jonu Cadzow rašytojos Aurelijos Balašaitienės namuose. Iš kairės: redaktorius, dr. Jonas Jasaitis, dr. Jonas Cadzow, Vilniaus Pedagoginio universiteto Psichologijos didaktikos katedros vedėja, prof. dr. Danguolė Beresnevičienė, rašytoja Aurelija Balašaitienė ir Kento universiteto Lituaništinės programos rėmimo komiteto pirmininkas, dr. Viktoras Stankus.

Vasara Šv. Jurgio parapijoje

Liepos 18 d., sekmadienį, Šv. Jurgio parapijos tarybos surengta gegužinė ir sugrįžtuvės puikiai pavyko. Klebonijos sode susitiko bičiuliai ir svečiai. Įdomus sutapimas: paaiškėjo, kad jų buvo 104. Tai atitinka parapijos gyvavimo 104-sius metus. Klebonas kun. J. Bacevičius dėkoja parapijos darbuotojams ir savanoriams talkininkams, kurie taip stropiai plušo, kad šis renginys pasisektų.

Trumpoms atostogoms iš Lietuvos sugrįžo mūsų darbščioji parapijietė Aušra Babickienė, kuri dalyvavo Jurginės gegužinėje.

Parapijos 1999 m. Mišių

knyga jau užpildyta. 2000-ųjų metų Mišių knygoje dar yra laisvų dienų. Dėl Mišių Šv. Jurgio parapijoje kreipkitės į kleboniją.

Šv. Jurgio parapijos rugpjūčio mėnesio savanoriu yra pagerbtas KĘSTUTIS TAMOŠIŪNAS. Parapijos gegužinėse jis gamina maistą, nebudamas vasaros karščių ir dūmų. Jis visada talkininkauja parapijos renginiuose ir aštuntuosius metus darbuojasi Parapijos taryboje. Dėl savo ramaus būdo ir sugebėjimo su visais bendradarbiauti, jis tapo daugelio bičiuliu. Kęstu-

tis labai daug prisidėjo prie to, kad Jurginė šiandien yra tokia savita parapija.

2000-siais metais bus reta proga matyti Oberammergau "Kančios" vaidinimą ir aplankyti Bavariją. Iš mūsų miesto keliautojai išvyks gegužės 23 d. ir grįš gegužės 31 d. Skrisime į Miuncheną. Keliautojai įsikurs mažame Alpių miestelyje. Numatoma aplankyti "pakvaišusio karaliaus" Liudviko pilį prie Neuschwanstein ir pasigėrėti nuostabia gamta.

Be abejo, įdomiausias šios kelionės momentas bus

garsusis Kristaus Kančios vaidinimas. Jis jau kelis šimtmečius rengiamas kas dešimt metų. Jame vaidina didžioji to kaimo žmonių dalis. Dėl bilietų stokos tai galima pamatyti tik kartą savo gyvenime.

Paskutinės kelionės dienų bus praleistos Miunchene. Keliautojus lydės mūsų diecezijos kancleris kun. *Ralph Wiatrowski*. Žinias apie kelionę teikia *Pam Gallagher* – "Gallagher Tours"

atstovė tel. 216/228-7494.

Daugumai mūsų jaunimo mokslo metai prasidės šio mėnesio pabaigoje. Tėvus, kurių vaikai lankys pradžios bei aukštesnias mokyklas arba kolegijas, prašome apie tai pranešti klebonijai. Prašome nurodyti, kurias mokyklas lankys jų vaikai ateinančiais mokslo metais. Parapijai rūpi, kur jie gaus religinį auklėjimą ir ar šiemet jiems reikės priimti Susitaikymo Sakramentą, Pirmąją Komuniją arba Sutvirtinimo Sakramentą.

Ger. J.

Ohio valstijos lietuvių gydytojų gegužinė

Rugpjūčio pirmąjį sekmadienį Ohio lietuviai gydytojai su šeimomis suvažiavo į vasaros gegužinę, kuri šiemet vyko jaukioje gydytojų Juozo ir Valdonės Skrinkų sodyboje, *Erie ežero pakrantėje, Eastlake, Ohio*. Ten praleistos kelios valandos medžių šešėlyje, gėrintis gamtos grožiu, ežero platybė bei taškantis jo bangose. Visi buvo skaniai pavaišinti. Prie ledų ir kavos puodelio aptarta Ohio

Lietuvių gydytojų draugijos veikla, o dr. Giedrei Matienei vadovaujant, sudainuotos kelios dainos.

OLG draugijos metinis suvažiavimas, kultūrinės premijos įteikimas ir pietūs bus lapkričio 7 d. 12 val. Lietuvių namuose, Klyvlende. Mišios už mirusius draugijos narius bus aukojamos lapkričio 7 d. 10 val. ryto Dievo Motinos šventovėje.

Ger. J.

ATSILIEPKITE!

CATASTROPHE IN TURKEY! PLEASE HELP!

The earthquake in Turkey is already being called the worst earthquake of the century. Thousands of people have died and many more will in the days ahead, causing not only terrible human grief, but also major economic disruption in Turkey, one of the great European Nations. Turkey has always been a staunch supporter of Western World ideals, their troops have fought side by side with U.S. troops to preserve the democratic values we so dearly treasure and there sons have fallen next to ours for these ideals. Today Turkey needs our help in easing some of the pain of this catastrophe they are experiencing. Please support Turkey during this time of grief. Your assistance is greatly appreciated.

Sincerely,

Rick Morren, President
Morren Mondial Associates, Inc.

In reaction to the devastating earthquake in Western

Turkey, Turkish Embassy, Turkish-American Organizations & Turkish Student Associations have started a campaign for relief in the US. The following options are available for your donations.

OPTION 1: MAIL YOUR CHECKS TO: TURKISH EMBASSY, 2525 Massachusetts Avenue, NW, Washington, DC 20008. Instructions: Make your check payable to: "TURKISH EMBASSY" Write in the memo section: "Earthquake Victims Relief Fund". **FOR WIRE TRANSFERS: Riggs Bank NA, Embassy Banking Division, Washington, DC 20036.** Account Name: Turkish Embassy Earthquake Victims Relief Fund – ABA # 054000030 Account # 17300827

OPTION 2: FOR CHECKS: AMERICAN RED CROSS (TAX-Deductible Option), American Red Cross, P.O. BOX 37243, Washington, D.C. Instruc-

tions: Make your check payable to: "American Red Cross". Write in the memo section: "Turkish Earthquake Relief". **CREDIT CARD OPTION: (TAX-Deductible)**

You may also call a toll free number of the American Red Cross 1-800-HELP-NOW (1-800-435-7669). When you hear the recording, Press 1 to make a financial contribution and then Press 1 for International Response Fund, then designate your donation for the TURKISH EARTHQUAKE RELIEF. They guarantee to send your financial donations to Turkey right away with no service charge. You will receive a receipt in two weeks and your donation will be TAX-FREE.

OPTION 3: FOR CHECKS: T.C. ZIRAAT BANK, T.C. Ziraat Bank, 330 Madison Avenue, 32nd Floor, New York, NY 10017. Instructions: Make your check payable to: "Turkish Earthquake Fund". Write in the memo section: "Account# 20214201".

Many of you have probably heard about or considered material donations - blankets, foodstuff, medicine etc. We spoke to the Red Cross and the Turkish Embassy about this. Right now there is no reliable system in Turkey to facilitate the transfer of such goods to the victims. Red Cross specifically encourages monetary donations and says the supplies needed can be bought locally by the Red Crescent in Turkey. Obviously, this will have the added benefit of helping the local economy.

Sincerely;

Levent Yanik



Paslaptingoji cikada (apie tai rašėme 22 nr., birželio 1 d.)
G. Juškėno nuotr.

P A D Ė K A

A.†A. JUOZAS JUŠKA

Mano mylimas Tėvelis bei Dėdė mirė 1999 m. liepos 17 d., Stuart, Florida. Palaidotas liepos 24 d. Holy Sepulchre kapinių mauzoliejyje, šalia savo žmonos Marijos, mirusios 1970 metais.

Nuoširdžiai dėkojame Dievo Apvaizdos parapijos klebonui Aloyzui Volskiui už bažnyčioje aukotas šv. Mišias bei laidotuvių apeigas kapinėse.

Dėkoju karsto nešėjams: pusbroliams – Algimantui, Gintarui ir Linui Juškoms bei Lino sūnums – Paul, Mark ir Michael Juškoms.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvių apeigose, aukojusiems šv. Mišioms, o taip pat už gėles, užuojautas žodžiu ir raštu. Ypatinga padėka mūsų bičiuliams – Algiui ir Daliai Augūnams, Juozui ir Stelai Miškiniams bei Vincui ir Anicetai Stakniams už nepaprastą pagalbą bei lankymą mano Tėvelio ilgos ligos metu.

Dėkoju laidotuvių namų direktorei Yolandai M. Zaparackienei už malonų patamavimą.

Liūdinti duktė Vida

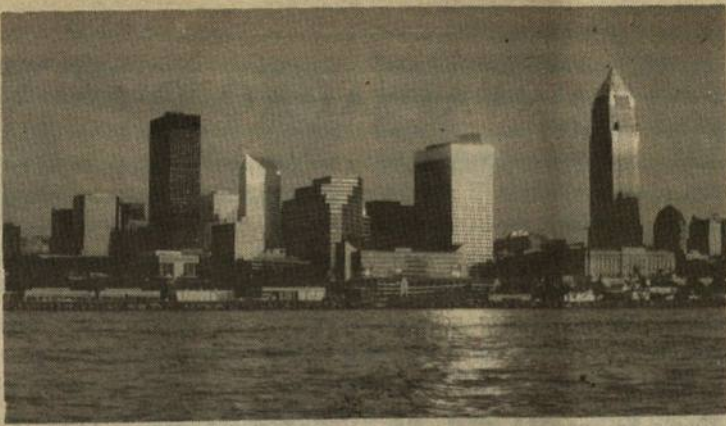
Rugpjūčio 12 d, ketvirtadienį, iš Matulaičio namų nuvežta į ligoninę, Putname mirė

A.†A.

ANTANINA NAUJOKAITĖ – VAIŠNIENĖ

Rugpjūčio 21 d., šeštadienį, Matulaičio namų koplyčioje buvo aukojamos gedulingos Mišios už velionės sielą.

*Liūdi sūnus Rimas Vaišnys su šeima
ir duktė Vida Klemienė su šeima*



MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- RUGPJŪČIO 27 d. – Lietuvių kultūros darželių vakaras Gwin Estate sodyboje.
- RUGSĖJO 4-5 d. – metinės ŠALFASS golfo žaidynės vyks "The Reserve at Thunder Hill", Madison, OH. Rengia Klyvlendo lietuvių golfo klubas.
- RUGSĖJO 11 d. – "Tėvynės garsų" radijo programos 50 metų jubiliejus: banketas, minėjimas, koncertas.
- RUGSĖJO 11-12 d. – metinės Šiaurės Amerikos baltijiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės. Cuyahoga Community College, Parma, OH. Rengia Klyvlendo LSK "Žaibas".
- RUGSĖJO 25 d. – "Volungės" moterų choro koncertas. Rengia vyresniųjų skaučių "Židinys".
- SPALIO 9-10 d. – Lietuvių dienos, skirtos 100-osioms V. Kudirkos mirties metinėms. Rengia LB apylinkės taryba.
- SPALIO 16 d. – Baltijiečių bendravimo vakaras Lietuvių namuose. Rengia Klyvlendo Baltijiečių komitetas.
- SPALIO 30-31 d.d. – Ateitininkų metinė šventė.
- LAPKRIČIO 14 d., nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.
- LAPKRIČIO 20 d. 7 v.v. – Lietuvių namuose ramovėnai rengia Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.
- GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių

kepinų pardavimas.

- GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.
- GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

IEŠKOME AUKLĖS,
kuri prižiūrėtų kudių
ir pagelbėtų namų
ruošos darbuose.
Pirmenybė –
materiali, turinčiai
darbo su vaikais
patyrimą, kuri norėtų
gyventi mūsų
šeimoje. Atskiras
kambarys ir vonia.
Skambinti (216)
731-2705.

"TĖVYNĖS GARSŲ" AUKSINIS JUBILIEJUS

Rugsėjo 11 d., 6:30 val. vakaro Klyvlendo (Cleveland, Ohio) Lietuvių namuose rengiamas "TĖVYNĖS GARSŲ" radijo valandėlių auksinio jubiliejaus minėjimas. Jo dalyviai bus vaišinami skaniais patiekalais. Veiks nemokamas baras, bus sveikinimai ir koncertinė dalis, skambės pramoginė ir šokių muzika.

Stalus 10 asmenų arba vietas (po 30 dol. – asmeniui) užsisakykite pas **Danutę Dundurienę**: 17830 Windward Rd., Cleveland, OH 44119, tel. (216) 531-0284 arba **Albiną Bakūnienę**: 351 Blissfield Dr., Willowick, OH 44094, tel. (440) 943-5948.

Čekius rašykite "Tėvynės garsai" vardu. Atsiskaityti iki rugsėjo 1 d.

Komitetas

VERTA APLANKYTI

Sudarė Gerardas Juškėnas

• Rugpjūčio 28 d. 7:30-8:45 v.v. – filmas apie laukinių gyvūnų išdaigas. Fantastic Follies. Rocky River Reserv. Emerald Neclace Marina. Tel. 440/734-6660.

• Rugpjūčio 28-29 d. 12-5 v. p.p. Naujo metroparko atidarymas. Ohio & Erie Canal Reserv. Opening Celebration. Paroda, pasakojimai, koncertai, šokiai ir t.t. Parkas yra iš East 49th St. on Whittlesey Way, Cuyahoga Hts. Tel. 216/351-6300.

• Rugpjūčio 29 d. 9 v.r., pradedami arklių pasirodymai Lewis Rd. jojkloje. Lewis Rd. Riding Ring, Rocky River Resser. on Lewis Rd., iš Cedar Point Rd., North Olmsted. Tel. 440/572-2044 arba 3230/273-2897.

• Rugpjūčio 31 d. 9:30-11:30 v.r. – 3 mylių iškyla jaunoms širdims. Hiking for the Young at Heart. Hinckley Reserv. Johnson's Picnic Area. Tel. 440/526-1012.

• Rugpjūčio 31 d. 7:30 v.v. Nemokamas orkestro koncertas. Hillcrest Concert Band. Church of the Western

Reserve, 30500 Fairmont Blvd. Pepper Pike. Tel. 440/942-3944.

• Rugsėjo 9 d. 9 v.r. – 4 v. p.p. – senolių diena zoologijos sode. Senior Celebration Day at Zoo. Svečiams nuo 55

m. ir vyresniems – nemokamas įėjimas į Cleve Metro-parks Zoo ir Rain Forest – džiunglių paviljoną. 3900 Wildlife Way, Cleveland. Tel. 216/661-6500.

NAUJI "DIRVOS" PRENUMERATORIAI:

1999 m. užsisakė "Dirvą":

- | | |
|---|-----------------------------------|
| 1. M. Elijošius | Rexdale Ont., Canada |
| 2. Joseph Kluonius | Užsakė Romas Apanavičius |
| 3. Maria Jasėnas | Holiday, FL |
| 4. Juozas Plačas | Medford, NJ |
| 5. Antanas Šliogeris | Chicago, IL |
| 6. Vilimas Naureckas | Marlborough, CT |
| 7. R. ir S. Stempužis | Old Bridge, NJ |
| 8. Liutauras Milevičius | Euclid, OH |
| 9. Anelė Žiedas | Cleveland, OH |
| 10. Z. Jurgelaitis | Detroit, MI |
| 11. Violeta Ginaitienė | Cleveland, OH |
| 12. Vidas Tatarūnas | Chicago, IL |
| 13. D. Bankaitis | Mentor, OH |
| 14. Zigmas Glinskas | Westlake, OH |
| 15. Orand Amelia | Guelph, Ont. Canada |
| | St. Petersburg, FL |
| | Užsakė Z. Glinskas, Ont. Canada |
| 16. Algimantas Strazdas | Placentia, CA |
| 17. Ray Žiedonis | Willoughby Hills, OH |
| 18. Estera Alšėnienė | Brecksville, OH |
| 19. Vidurinė mokykla "Lietuvių namai", Vilnius, Lietuva | |
| | Užsakė Rūta Sakienė, Glendale, CA |
| | ir Vanda Mažeikienė, Chicago, IL |
| 20. Josephine Suopis | Lyndhurst, OH |
| 21. Juozas Bubulas | Lemont, IL |
| 22. P. Barbatavičius | Scarsborough, Ont. Canada |
| 23. Romas Zylė | Richmond Hts., OH |
| 24. A. Ragauskas | La Crescenta, CA |
| 25. G. Kiaunė | St. Pete Beach, FL. |

The World is Changing!

Can you afford not to have Internet Access? Xcelnet offers you One full Year of Unlimited Internet Access for \$125 with this ad. Web Hosting Starts at 19.95 / month.

Call now 216-382-9033

You will be online today. Guaranteed. Tired of busy signals? Excellent Service. Free E-Mail & Web Space.

SUPPORT IN LITHUANIAN AVAILABLE

Don't have a computer? We have new and refurbished systems starting from \$399.

Monitors and Printers available.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"



Rita Staškutė-Žvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – (kainuotoja)
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų (kainavimas)



V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

DIRVA

LOS ANGELES LIETUVIŲ RENGINIŲ KALENDORIUS

• RUGSĖJO 5 d., sekmadienį, 12 val. – Tautos šventė - akademija. Lietuvos prezidento Antano Smetonos 125 metų gimimo ir 55 metų mirties sukakties paminėjimas. (Informuoja Rūta Sakienė)

• RUGSĖJO 12 d., sekmadienį, 12:00 v. – Šaulių gegužinė. (Informuoja Kazys Karuža)

• RUGSĖJO 18 d., šeštadienį, 7 v. v. – Lietuvių bendruomenės koncertas. Informuoja: Viktoras Ralys, tel. (323) 664-2723.

• RUGSĖJO 19 d., sekmadienį, 12 val. – Lietuvių bendruomenės koncertas. Solistė Virginija Muliolienė iš Cleveland, Ohio.

• RUGSĖJO 26 d., sekmadienį, 12:00 v. – radijo vlandėlės metinis banketas.

• SPALIO 2 d., šeštadienį, nuo 11:00 v. r. iki 7:00 v. v. – Lietuvių dienos. Nuo 7 val. vakaro – Lietuvių dienų "Subatvakaris" – salėje.

• SPALIO 3 d., sekmadienį, nuo 11:30 v. r. iki 4:00 v. v. – Lietuvių dienos.

• SPALIO 10 d., sekmadienį, 12:15 val. – akademinio skautų sąjūdžio metinė šventė. Informuoja: Gediminas Leškys, tel. (818) 883-1718.

• SPALIO 17 d., sekmadienį, 12:15 p.p. – BALF'o metinis pokylis. Informuoja R. Dabšys.

• SPALIO 23 d., šeštadienį, 7:30 v. v. – Dramos sambūrio teatro pasirodymas.

• SPALIO 24 d., sekmadienį, 12:30 val. – Dramos sambūrio teatro pasirodymas. Diena, skirta Lietuvos himno autoriui Vincui Kudirkai, 100-ųjų jo mirties metinių paminėjimas.

• SPALIO 31 d., sekmadienį, 12:15 val. – ateitininkų meno paroda. (Informuoja Ignas Bandžiulis)

• LAPKRIČIO 6 d., šeštadienį, – iškilingas Amerikos Lietuvių Tautinės są-

jungos pokylis, 50 metų veiklos sukakties jubiliejaus paminėjimas Amerikos lietuvių Tautiniuose namuose. (Informuoja Rūta Sakienė)

• LAPKRIČIO 7 d., sekmadienį, 12:30 val., Lietuvos dukterų draugijos pokylis.

• LAPKRIČIO 12 d., penktadienį, nuo 11 iki 14 val. – Dvasinio susikaupimo savaitgalis (*San Luis Rey*). Informuoja D. Polikaitienė, tel. (805) 496-9711.

• LAPKRIČIO 20 d., šeštadienį, 7:30 v. v. – Dramos sambūrio teatro pasirodymas.

• LAPKRIČIO 21 d., sekmadienį, 12:30 val. – Dramos sambūrio teatro pasirodymas.

• GRUODŽIO 5 d., sekmadienį, 12 val. – frontininkų literatūrinė popietė.

• GRUODŽIO 12 d., sekmadienį, 12 val. – Šaulių kūčios (informuoja Kazys Karuža).

• GRUODŽIO 31 d., penktadienį, 7 v. v. – Naujųjų Metų sutikimas. Pokylis "Tie patys".

* * *

Norinčius įsigyti knygą "ALTS-gos Los Angeles skyriui – 50 metų" prašome kreiptis į Rūtą Sakienę šiuo adresu: 22 Maygreen Ct. Glendale, CA 91206.

"DIRVAI" AUKOJO:

Mečys ir Eleonora Valiukėnai, Laramie, WY. 100
G.Kenter, Danbury CT 65
V.Klemienė, Wilmington, DE (mirusios mamos Antaninos Naujokaitės-Vaišnienės atminimui) 50
T. Palionis, Madison, WI 25
B.Veitas, Milton, MA 25
A.Gelazius, Oak Lawn, IL 20
A.Kelečius, Oak Lawn, IL 20
R.Botyrius, Richland, MI 15
E. Bulotienė, Detroit, MI 15
B.Girniuvienė, Allen Pk, MI 15
J.Kašuba, Midland, MI 15
J.Kojelis, Santa Monica, CA 15
B.Kozica, Daytona B., FL 15
S.Milašius, Tonawanda, NY 15
M.Motiejūnas, Euclid, OH 15
K.Mykolaitis, Brighton, MI 15
K.Šimulis, Oak Lawn, IL 15

A.Skridulis, Daytona B. FL 15
J.Zemgules, Cleveland, OH 15
V.Lapaitienė, Canada 15
P.Bartkus, Richmond H, NY 10
G.Bučmys, Cleveland, OH 10
V.Degutis, Richmond, OH 10
A.Janušonis, Woodhaven, NY 5
J.Wendt, Chesterland, OH 5
V.Židžiūnas, Centerville, MA 5
Ona Žygienė, Cleveland, OH 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Atsisveikindami su mūsų ilgamečiais artimais bičiuliais – a.ŕ.a. Barbara Blinstrubiene ir a.ŕ.a. Juozu Žvyniu, jų atminimui skiriame "Dirvai" 100 dol.

Eleonora ir Mečys Valiukėnai

MŪSŲ ŠEIMOSE



Lietuvos Respublikos Gen. Garbės konsulė, psktn. Ingrida Bublienė (dešinėje) su dukra Aida ir dukraitė Laura.
G. Juškėno nuotr.

PENSININKŲ KLUBO ŽINIOS

Atostogos pasibaigė. Klyvlendo pensininkų klubo suėjimas įvyks rugsėjo 2 d., ketvirtadienį, 2:00 p.p. Lietuvių namų viršutinėje salėje. Visų laukia įdomi programa ir skanūs pietūs.

Aktyvus klubo narys Antanas Valaitis liepos mėnesį atšventė 95-ąjį gimtadienį. Ilgiausių metų jam! Dar didesnė šventė bus, kai švęsime šimto metų sukaktį.

Jonas Naujokaitis ir Viktoras Degutis džiaugiasi, su-

laukę 90 metų, o Salomėja Knistautienė, pilna energijos, pakilia nuotaika atšventė 80-ąjį gimtadienį. Puikių bei ramių ateities dienų visiems gimtadieninkams!

Savo gimtadienius rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais švenčia šie Klyvlendo lietuvių pensininkų klubo nariai: Alfonsas Baliūnas, Henrikas Johansonas, Barbora Juodienė, Bronius Maželis, Katherina Pajunas, Marija Puškorienė, Stefanija Radzevičiūtė,

Valdas Ramūnas, Vytautas Tamulis, Regina Vilkutaitienė, Elizabeth August, Mečys Balys, Janina Januškienė, Vladas Kaunas, Aleksas Liutkus, Aldona Miškinienė, Donatas Nasvytis, Liudvikas Neimanas, Marija Petraškie-nė, Genė Pikturienė, Valentina Skarnus, Vanda Stimburienė, Marija Titienė, Irena Vedarienė, Lili Veličkienė.

Jonas Kazlauskas

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

**SAVI
PAS SAVUS!**

XXXXXXXXXXXX

**KVIEČIAME
VISUS
I
TAUPĄ!**

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena tauporėjų sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service



481-5397



New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga



William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.